

GŁOS

KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE

Nr 41/2013 (2523) Rok LV 1.12.2013

W drodze ku spotkaniu (1)

ADWENTOWE ZAMYŚLENIA - str. 3

TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ
HEBDOMADAIRE DE L'EMIGRATION POLONAISE

1,55 €

Dwujęzyczny Kalendarz Głosu Calendrier de la Voix Catholique

GŁOS
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE

Kalendarz Głosu
Calendrier de la Voix

Polonia semper
2014

Kalendarz zamówić można, wypełniając poniższy kupon i wysyłając go na adres redakcji „Głosu Katolickiego”*

KUPON ZAMÓWIENIA KALENDARZA
Proszę o przesłanie mi polsko-francuskiego kalendarza „Głosu Katolickiego” na 2014 rok

Ilość egzemplarzy: _____ w cenie po **4,00 €** (z przesyłką **4,50 €**). **RAZEM** _____ €

Imię i nazwisko: _____ Telefon: _____

Adres: _____

Dołączam czek (dla „Voix Catholique”) gotówkę

* Redakcja „Głosu Katolickiego”: 263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris
Tel. 01 55 35 32 28; fax: 01 55 35 32 29; e-mail: vkat@sfr.fr

Telegram... markotny

Bo oto uświadomiłem sobie właśnie ze smutkiem, że żyjemy w tak śmiesznych czasach, tak absurdalnym po prawności politycznym, iż za chwilę nie będzie się za pełnie z czego śmiać! To znaczy śmiać się to akurat coraz bardziej i właśnie łyloliz z czego, ale... nie wolno! Nie wolno pod groźbą grzywny, więzienia, no i oczywiście bani, ji z salonów postępowej ludzkości i postępną jącą dekadem, ji...

tnz demokra, ji - chciałem powiedzieć. Demokra, ji tak totalną, że pod żadną postacią nie tolerując, jaki, jkółwiek nietoleran, ji wobec ni, jwiękzych nawet gh, pot, śmiesznotek i dewia, ji tego świata, nie mówiąc o zu, pełnie naturalnych naszych, przywarach" gatunkow, ych, jak kolor skór, y, płeć a nawet kształt nosa, czy co tam jeszcze. No bo proszę tylko pomyśleć, zażartować sobie dzisiaj z czego, kółwiek to zaraz prz, jaraw albo rasizmu, albo aniysemityzmu, lub ksen, fobii, hom, fobii, czy inn, ych niegodziw, ych fobii, albo i inn, j nietoleran, ji i wsz, ystkich inn, ych zbrodnicz, ych przywar nasz, ego paskudnego charakteru razem wziętych. No to o czym, u diabła, można jeszcze i powiadać dorw, cły i z czego się wolno pośmiać, żel, y nie p, paść zaraz w ko, flikt z jakimś śmieszny, m, r, publikańskim czy inn, ym eur, p, jskim prawem? Czy góralskie dorw, cły można jeszcze i powiadać? A śląskie, żydowskie, o Szkotach, o cyklistach i o babie, co przyszła do doktora? Tak, wszechogarni, jąca nas p, prawność i toleran, ja nakład, ją nam tak szczelny kaganiec cenzury, że w przestrzeni publicznej nie wolno nie tylko żartować i śmiać się, ale i używać takich „brzydkich” słów, jak czarny, murzyn, cygan, pedał, ma, pa zielona, banan i... osioł! No to życzyć dużo poczucia humoru!

P.O.

- I ZAPAMIĘTAJCIE TO SOBIE NA ZAWSZE: LISTY Z TODZIĘKOWANIAMI NALEŻY PISAĆ DO PLATFORMY, A REKLAMACJE NA ADRES PISU...

rys. Leszek Biernacki

ŚWIĘTY MIKOŁAJ PO NOWEMU

W NUMERZE MIĘDZY INNYMI:

- Refleksje nad ruchem narodowym w Polsce - str. 8
- La politique - str. 11
- Refleksje na koniec Roku Wiary - str. 12
- Czy mamy zapomnieć o Kresach? - str. 14
- Owoce Forum katolickiego - jesień 2013 - str. 16

ADWENTOWE ZAMYŚLENIA

ks. prał. Zbigniew Suchy

W drodze ku spotkaniu (1)

Dzięki in, jatywie Redak, ji, dane nam będzie przez kol, jne niedziele pochylać się nad t, jemnicą Adwentu, jako czasu realizowania sw, j, j drogi ku pełni spotkania z Chrystusem. Inspira, ją tych rozważań będą słowa papieża Franciszka, w, ypowiedziane w pierwszej, j spontanicznej homilii, jaką po, ybórze w, ygłosił do kardynałów.

Człowiek Adwentu to człowiek drogi, a człowiek w drodze to ten, który cały czas się przemieszcza, a jeśli się zatrzymuje to tylko dla odpoczynku lub dlatego, że uległ jakiejś „awarii”. Spróbujmy w czasie tego Adwentu zrealizować owe trzy elementy: ruch, odpoczynek oraz zmierzenie się z „duchową awarią” czyli z grzechem.

Pierwszym elementem wspomnianej homilii papieża Franciszka było słowo „wyjść”. Chrześcijanin, jak zauważył Papież, to człowiek, który wychodzi z pewnej rzeczywistości, która jest naturalnym środowiskiem życia, ale która niesie też z sobą zagrożenie stagnacji i pozostawania w kokonie nie zawsze dobrych nawyków. W historii zbawienia takich „wyjść” mamy bardzo wiele. Księga Rodzaju podaje krótkie, imperatywne słowa Boga, zalecające Abrahamowi opuszczenie dotychczasowego środowiska i udanie się w nieznaną: „Wyjdź z twojej ziemi rodzinnej i z domu twego ojca do kraju, który ci ukazę”. Na drodze historii zbawienia milowym punktem jest także „wyjście” Marii.

ciąg dalszy na str. 9

ZAPRENUMERUJ „GŁOS KATOLICKI”

W prenumeracie będziesz otrzymywał „Głos...” bezpośrednio do domu wcześniej i taniej.

Imię i nazwisko: _____ Rok (56,60 €) Pół roku (30,30 €) Miesiąc (5 €)
 Adres: _____ Przyjaciele „Głosu...” (69,60 €) PDF/e-mail (49,90 €)

Telefon: _____ Zaznacz tutaj jeśli jest to Twoja pierwsza prenumerata i wygraj 2 dodatkowe darmowe miesiące abonamentu!

Czeki prosimy wystawiać na
 Głos Katolicki – Voix Catholique
 263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris;

Konto we Francji: CCP 12 777 08 U Paris – Voix Catholique/Głos Katolicki
 Prenumerata w Belgii: ks. B. Dejneka – rue Jourdan 80, 1060 Bruxelles – CCP 000-1637856-11
 w Niemczech: Głos Katolicki – Commerzbank Hannover – BLZ 250 400 66 – konto n°791177900

Z SATYRYCZNEJ TEKI L.B.

KUPON
PRENUMERATY

LITURGIA SŁOWA

I Niedziela Adwentu Rok A

PIERWSZE CZYTANIE

Iz 2,1-5

Czytanie z Księgi proroka Izajasza

Widzenie Izajasza, syna Amosa, dotyczący Judy i Jerozolimy: Stanie się na końcu czasów, że góra świątyni Pana stanie mocno na wierzchu gór i wystrzeli ponad pagórki. Wszystkie narody do niej poptyną, mnogie ludy pójdą i rzekną: „Chodźcie, wstąpmy na górę Pana, do świątyni Boga Jakuba! Niech nas nauczy dróg swoich, byśmy kroczyli Jego ścieżkami. Bo Prawo wyjdzie z Syjonu i słowo Pana z Jeruzalem”. On będzie rozjemcą pomiędzy ludami i wyda wyroki dla licznych narodów. Wtedy swe miecze przekują na lemiesz, a swoje włócznie na sierpy. Naród przeciw narodowi nie podniesie miecza, nie będą się więcej zaprawiać do wojny. Chodźcie, domu Jakuba, postępujmy w światłości Pana!

DRUGIE CZYTANIE

Rz 13,11-14

Czytanie z Listu św. Pawła Apostoła do Rzymian

Bracia: Rozumieście chwilę obecną: teraz nadeszła dla was

godzina powstania ze snu. Teraz, bowiem zbawienie jest bliżej nas niż wtedy, gdyśmy uwierzyli. Noc się posunęła, a przybliżył się dzień. Odrzućmy, więc uczynki ciemności, a przyobleczmy się w zbroję światła. Żyjmy przyzwoicie jak w jasny dzień: nie w hulankach i pijatykach, nie w rozpuście i wyuzdaniu, nie w kłótni i zazdrości. Ale przyobleczcie się w Pana Jezusa Chrystusa i nie troszczcie się zbytnio o ciało, dogadzając żądom.

EWANGELIA

Mt 24,37-44

Słowa Ewangelii wg św. Mateusza

Jezus powiedział do swoich uczniów: „Jak było za dni Noego, tak będzie z przyjściem Syna Człowieczego. Albowiem jak w czasie przed potopem jedli i pili, żenili się i za mąż wydawali aż do dnia, kiedy Noe wszedł do arki, i nie spostrzegli się, że przyszedł potop i pochłonął wszystkich, tak również będzie z przyjściem Syna Człowieczego. Wtedy dwóch będzie w polu: jeden będzie wzięty, drugi zostawiony. Dwie będą mleć na żarnach: jedna będzie wzięta, druga zostawiona. Czuwajcie, więc, bo nie wiecie, w którym dniu Pan wasz przyjdzie. A to rozumiecie: Gdyby gospodarz wiedział, o której porze nocy złodziej ma przyjść, na pewno by czuwał i nie pozwoliłby włamać się do swego domu. Dlatego i wy bądźcie gotowi, bo w chwili, której się nie domyślacie, Syn Człowieczy przyjdzie”. □

Oczekiwanie na Światłość Świata

ks. Michał Grochowina

Adwent to czas oczekiwania na przyjście Pana. Przyzwyczajaliśmy się, że każdego roku Święta Bożego Narodzenia poprzedzone są czasem adwentowej zadumy. To przyzwyczajenie sprawia, że nie zawsze uświadamiamy sobie jak wielką łaską jest adwent dla każdego z nas. W tym czasie trzeba sobie przypomnieć prawdę, że Bóg pragnie zbliżyć się do człowieka, który oddalił się od Niego przez grzech.

Adwent jest, zatem czasem zatrzymania się w pędzie życia i dokonania refleksji nad sobą. Można powiedzieć, że tylko wtedy radość z Bożego Narodzenia będzie pełna, bo siadając przy wigilijnym stole będziemy mieli uporządkowane sprawy swojego życia. Takiego remanentu duchowego potrzebuje każdy.

Idąc przez życie potrafimy poranić siebie i innych. Bywa i tak, że nie umiemy przyznać się do błędu. Jezus pragnie przyjść do nas ze swoją miłością. On jest Bogiem miłości. Ta miłość ma moc przemienić nasze życie. Ta miłość pomaga uleczyć rany nasze i bliskich. Nie możemy jednak zapomnieć, że Jezus nigdy na siłę nie wchodził w nasze życie. On czeka. Czeką u drzwi i kołaczce. Drzwi naszego serca, naszej rodziny, naszego domu mają kłamkę

tylko od wewnątrz. To my musimy otworzyć drzwi Jezusowi. Kiedy to uczynimy wtedy życie stanie się „światłością”. Do tego wzywa nas w dzisiejszym pierwszym czytaniu prorok adwentowy Izajasz – „...postępujmy w światłości Pana”. Tak bardzo mocno podkreśla to dziś także św. Paweł pisząc, że „nadeszła dla nas godzina powstania ze snu (...) odrzućmy, więc uczynki ciemności, a przyobleczmy się w zbroję światła”.

Adwent – oczekiwanie na Światłość Świata. Przyjmując tę Światłość sami stajemy się świadkami i przewodnikami dla innych. Możemy oświecać drogi bliźnich tam, gdzie stawia nas Pan Bóg. Nasze oczekiwanie na Jezusa ma być nieustannym czuwaniem. Nie możemy zmarnować czasu, który daje nam Bóg w swojej opatrności. Jezus przypomina, że mamy czuwać,

bo nie znamy czasu, w którym On przyjdzie. Czym zatem jest to czuwanie? Jak mówi św. Paweł czuwanie to życie przyzwoite, moralnie uporządkowane, to życie nie w kłótni i zazdrości. Czy Bóg odrzuca tych, którzy nie czuwają? Nie, bo Bóg szanuje ich decyzję, wolność. Co by to była za miłość, do której trzeba by było zmuszać. Nawet, gdy człowiek nie czuwa, Bóg nie pozostaje obojętny, nieustannie walczy o nas. Przychodzi w głosie sumienia, a także poprzez innych ludzi. Bóg potrafi ukryć się w słowach innych, w ich potrzebach, w ich miłości do nas i tak próbuje walczyć o człowieka. Przychodzi w nauce Kościoła, w sakramentach. Obyśmy nigdy z własnej woli nie odwrócili wzroku od Niego.

Piękny przykład czuwania, bycia dla drugiego człowieka, daje ks. Krzysztof Pawlina, rektor WSD w Warszawie. Niech ta historia czuwania przy cierpiącym człowieku będzie dla nas jednym z obrazów oczekiwania na Boga. „Kilka lat temu ślubowało sobie w kościele dwoje młodych ludzi. Ich oczy były pełne nadziei i serca gorące miłością, choć drżące jakby niepewne. Ślubuję ci miłość... Mówiło każde z nich. Pewnego dnia Stanisław trafił do szpitala. Po operacji nie odzyskał już przytomności. Żona przez trzy miesiące przychodziła do niego dzień w dzień. Aż pewnego dnia dyżurny lekarz zwrócił się do niej z prośbą: „Niech pani oszczędzi sobie fatygi. Ma pani dzieci i życie przed sobą. I tak mu pani nic nie pomoże”. A ona z uporem godnym świętego po pracy przemierzała, co dzień całe miasto, aby posiedzieć przy mężu. Zapytałem ją kiedyś: „Krzyszto, co ty robisz przez te kilka godzin przy mężu?”. Zaskoczyłem ją. Milczała, ale w końcu ze łzami w oczach wyznała: „Wie ksiądz, jak nikogo nie ma na sali, to biorę jego bezwładną rękę, całuję obrączkę i odmawiam na jego palcach różaniec. Jestem przy nim, bo mu kiedyś obiecałam miłość, wierność i uczciwość małżeńską – aż do śmierci. A on, choć nieprzytomny, przecież żyje! Więc jestem przy nim. Rozumie ksiądz? Rozumiem” (K. Pawlina, Miejsca, które boją, Warszawa 2013, s. 58-59.).

Takich okazji do czuwania na przyjście Pana mamy w życiu wiele, obyśmy tylko nie przechodzili obok nich obojętnie. □

W Adwencie warto pamiętać

Oczekiwanie na przyjście Jezusa jest źródłem radości. Jakkolwiek przygotowanie na przyjście Pana polega też i na pokucie, stąd fioletowy kolor szat liturgicznych, mimo że ta pokuta jest wypełniona radością.

Adwent przypomina nam, że całe nasze życie jest oczekiwaniem. Pierwsze przyjście Chrystusa, budzące tyle nadziei i radości jest zapowiedzą drugiego przyjścia – w chwale, na końcu czasów. Ono również winno budzić w nas nadzieję. Adwent nie ma charakteru pokutnego w takim samym sensie jak Wielki Post. Jest jednak również czasem nawrócenia i pokuty.

Główne postacie adwentu: Najświętsza Maryja Panna, Patronka adwentowego czuwania; prorok Izajasz zapowiadający przyjście Zbawiciela i św. Jan Chrzciciel, który bezpośrednio przygotowywał lud na spotkanie Mesjasza, wzywają nas do prostowania Chrystusowi ścieżek w naszym sercu. Pomocne nam na tej drodze powinny być, pielęgnowane przez wieki w naszych wspólnotach parafialnych jak i domowych, adwentowe tradycje, wśród których wymienimy m.in.:

Roraty

W kościołach w czasie Adwentu odprawiana jest Msza święta do Najświętszej Maryji Panny – tzw. roraty. Zgodnie z tradycją powinna rozpoczynać się o brzasku dnia. Często jednak, ze względów praktycznych, przenoszona jest na godziny popołudniowe lub wieczorne. Nazwa „roraty” pochodzi od pierwszych słów pieśni towarzyszącej rozpoczęciu Mszy św. w okresie Adwentu: „Rorate coeli de super... (niebiosa rośną spuście nam z góry...)”. Symbolem naszej gotowości na przyjście Jezusa są cztery świece zapalone w kolejne tygodnie Adwentu.

Świeca roratnia

Świeca roratnia (zwana też roratką) jest

jeszcze jednym ważnym symbolem w naszej liturgii. Ta płonąca biała świeca, ozdobiona często niebieską (lub białą) wstążką, przypomina nam postać Maryji, Matki Jezusa, która jest dla nas najlepszym przykładem gotowości na przyjęcie oczekiwanego Mesjasza. Świeca ta zapalana podczas Mszy św. roratnich jest dla nas symbolem Maryji, która – podobnie jak jutrzienka wyprzedza wschód słońca – poprzedziła przyjście Jezusa.

Lampiony adwentowe

Podobnie jak świeca roratnia, są przejawem adwentowej liturgii światła. Wykonuje się je z kartonu, przyozdabia symbolami chrześcijańskimi, a od wewnątrz podkleja fioletową bibułką. W środku umieszcza się świeczkę (zamiast świeczki można użyć żarówki i baterii od latarki). W wielu parafiach istnieje piękny zwyczaj, że na roraty dzieci przychodzą z zapalonymi lampionami.

Siano dobrych uczynków

Adwent jest okresem przemiany i przygotowania serc na przyjście Pana, który zjednoczy całe stworzenie w swej chwale. Najlepszym sposobem przemiany jest pełnienie dobra w swoim środowisku, pełnienie czynów wynikających z miłości, zgodnie ze słowami Chrystusa: „Wszystko, co uczyniliście jednemu z tych braci moich, mnieście uczynili” (Mt 25,40). Temu celowi służy francuski zwyczaj zbierania siana dobrych uczynków. W pierwszą niedzielę Adwentu każde dziecko otrzymuje od rodziców pusty żłóbek. Odtąd każdego dnia, wieczorem przy modlitwie, dziecko robi rachunek sumienia i za każdy dobry uczynek wkłada jedną słomkę siana do żłóbka. Jest to dar dziecka dla Bożego

bet. P. O.

Dzieciątka na pamiątkę Jego urodzin. Widok żłóbka z sianem dobrych uczynków napętnia dziecko tęsknotą za Zbawicielem przy pójściu na spoczynek, jak i przy przebudzeniu się rankiem. W dzień Bożego Narodzenia każde dziecko budząc się ze snu znajduje w swoim żłóbku figurkę Dzieciątka Jezus.

Wieniec adwentowy

Wieniec adwentowy posiada bogatą symbolikę: światło, zieleń i krąg, które oznaczają wspólnotę oczekującą w miłości i radości na przyjście Pana. Ten niemiecki zwyczaj znany jest w Polsce od ponad 160 lat. Na zielonym wieńcu umieszcza się 4 świece. Cała rodzina gromadząc się w kolejne niedziele Adwentu przy wspólnej modlitwie zapala kolejne świece, jako znak czuwania i gotowości na przyjście Jezusa. W Wigilię Bożego Narodzenia 4 palące się świece oznajmują przyjście Jezusa, który jest światłością świata.

Wędrująca figurka Matki Bożej

Zwyczaj ten praktykowany jest w wielu polskich parafiach. Znany jest także w Niemczech pod nazwą „Frauentragen”.

ciąg dalszy na str. 9

PARYŻ | „W naszej epoce dominująca kultura zamyka wiarę w środowisku ściśle prywatnym, eliminując Boga ze sfery publicznej. Mamy do czynienia z prawdziwą chryścianofobią i niebezpiecznym laicyzycznym fundamentalizmem. W zachodnich demokracjach, gdzie tak wiele mówi się o tolerancji, zagrożona jest wręcz wolność religijna”. Mówił o tym w Paryżu kard. Stanisław Rytko do francuskich prawników katolickich. Przewodniczący Papieskiej Rady ds. Świeckich wziął udział w otwarciu ich konferencji, którą poświęcono zagrożonej instytucji małżeństwa. Polski purpurat zwrócił uwagę na kulturowe podstawy rozmywania wartości takich instytucji, jak małżeństwo i rodzina. Szef watykańskiej dykasterii ds. laikatu uznał za pozytywny sygnał w tym względzie nowe przebudzenie francuskiej opinii publicznej, masowo broniącej instytucji małżeństwa i rodziny.

BIELSKO-BIAŁA | **Diecezja bielsko-żywiecka będzie miała nowego biskupa.** Ojciec Święty przyjął rezygnację złożoną ze względu na wiek przez jej dotychczasowego ordynariusza bp. Tadeusza Rakoczego. Na jego miejsce mianował 55-letniego ks. Romana Pindela. Jest on kapłanem archidiecezji krakowskiej, profesorem teologii i rektorem wyższego seminarium duchownego w Krakowie. Biskup nominat pochodzi z Oświęcimia. Po

ukończeniu krakowskiego seminarium duchownego otrzymał w 1983 r. święcenia kapłańskie. Po trzech latach pracy duszpasterskiej kontynuował specjalistyczne studia biblijne w Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie, gdzie następnie został wykładowcą. Jako profesor zwyczajny ks. Roman Pindel kieruje Katedrą Hermeneutyki Biblijnej i Judaistyki na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie. Był także ojcem duchownym, a od 2011 r. rektorem seminarium krakowskiego.

OSŁO | **Popularna dziennikarka norweskiej telewizji publicznej (NRK) Siv Kristin Sallmann została zwolniona za to, że podczas programu miała na szyi tańczuszek z małym złotym krzyżykiem, którego wielkość nie przekraczała 1.5 cm.** Przeciwno temu ostro zaprotestowali miejscowi mułtmanie. W telefonach oraz mailach poinformowali kierownictwo stacji, że ich zdaniem, obecność krzyża podczas emisji audycji narusza neutralność światopoglądową telewizji publicznej obraża islam oraz ich uczucia religijne. Ich protesty zostały uwzględnione. Kierownictwo stacji poinformowało Siv Kristin Sallmann, że nie będzie mogła dalej występować na antenie, gdyż swym postępowaniem doprowadziła do konfliktów oraz nienawiści na tle religijnym(!). □

Kilka uwag o dziennikarstwie w kraju i we Francji

Bilans „11 listopada” okazuje się nad Sekwaną niemal identyczny jak w Warszawie. W Polsce zatrzymano 72 osoby, w Paryżu – 73.

W stolicy Francji po raz pierwszy od niepamiętnych czasów w czasie uroczystości państwowych wygwizdano prezydenta! Jednak we Francji nikt jakoś przy tej okazji nie mówi o «zepsutym święcie». Choć protestujących na Polach Elizejskich zidentyfikowano jako «skrajną prawicę», tujejsze media nie zajmują się jedynie potępianiem w czambuł manifestantów. Nawet lewicowe gazety starają się analizować zjawisko i skalę

protestów i przyznają, że przynajmniej część winy leży też po stronie rządu i Hollande'a, który wykopał przepaść pomiędzy władzą i społeczeństwem.

Przyczyn jest wiele – od pogarszającej się sytuacji gospodarczej

(agencja Standard and Poors obniżyła właśnie ranking Francji do – AA), przez afery rządowe, jak np. ta z ministrem Cahuzaciem, który miał dbać o budżet państwa, ale swoje prywatne pieniądze chował w zagranicznych bankach, po aferę z młodą Albanką, którą zabrano z wycieczki szkolnej i dotychczas do deportowanych z Francji rodziców. Ta ostatnia sprawa odbywała się zgodnie z prawem, ale sposób działania wywołał protesty młodzieży. W dodatku prezydent Hollande, kiedy zorientował się jak psuje mu to wizerunek, patetycznie ogłosił, że deportowana uczennica może do Francji... wrócić, jednak bez rodziców (którzy prawo pobytu utracili). Kpiny z prezydenta były już wtedy niemal powszechne. Podobnie działo się z nowym podatkiem ekologicznym w transporcie – ekotaksą, którą narzucono, a po protestach w Bretanii zawieszono.

Z KRAJU

- Plotki o rozszadzie rządowej: Kluzik-Rostkowska ma objąć stanowisko ministra edukacji, a Kolarska-Bobińska fotel szefa resortu nauki i szkolnictwa wyższego. Boniego miałby zastąpić na stanowisku ministra administracji Trzaskowski. W ramach rekonstrukcji z rządu odejść miałby także Rostowski.
- Premier potwierdził, że będą zmiany w rządzie. Tusk podkreślił jednak, że większość spekulacji ogłaszanych przez dziennikarzy nie jest prawdziwa.
- Druzgocące dla Platformy ostatnie wyniki sondaży: PiS – 31 proc., PO – 22 proc. Gdyby wybory parlamentarne odbyły się w połowie listopada, wygrałoby je PiS uzyskując 31% głosów, PO – 22%, a SLD – 12%. Do Sejmu weszłyby też Twój Ruch (palikociarze) i PSL (po 5% poparcia).
- Prokurator generalny wystąpił do Sejmu wniosek o uchylenie immunitetu poselskiego zdymisjonowanemu ministrowi transportu Nowakowi. Jego obowiązki przejął podkarpacki baron PO i sekretarz stanu w ministerstwie transportu Rynasiewicz.
- Szef dolnośląskiej PO Protasiewicz też stawił się w prokuraturze w sprawie doniesienia o korupcji politycznej, do której miało dojść w związku z wyborami wrocławskiego szefa regionu.
- Tusk o półmroku swoich rządów: „Polacy nie muszą być zadowoleni z ostatnich dwóch lat. Każdy ma prawo czuć, że należy się trochę więcej i że życie powinno być w Polsce trochę łatwiejsze. Tym razem wypada się z premierem zgodzić i to nawet... nie trochę...”
- Kancelaria premiera opublikowała na swoim kanale na YouTube film prezentujący sukcesy ostatnich 2 lat rządu. Same sukcesy.
- „To jest godzina dla Polski. Platformo zegnaj” – napisał na Twitterze europoseł PO Zasada. Polityk wziął udział w konwencji regionalnej nowego ugrupowania Gowina. Przypomina się coś o szczerach...
- PiS chce, by Polacy odpowiedzieli w ogólnokra-

jowym referendum na pytanie, czy są za budową elektrowni jądrowych w kraju.

- SLD przygotował projekt nowelizacji Prawa o zgromadzeniach, który przewiduje zakaz zakrywania twarzy podczas marszów i manifestacji.
- MSW podaje, że na repatriację czeka 1727 rodzin (2628 osób) polskich i to już od sześciu do ośmiu lat. Od 2000 r. do dzisiaj, czyli od kiedy obowiązuje ustawa o repatriacji, wróciło zaledwie 4,8 tys. osób. Szacunki mówią o 50–100 tys. Na repatriację wydajemy rocznie minimalną kwotę 6–9 mln zł. Środowiska repatriantów mówią, że ta polityka zniechęca kolejne osoby do powrotu, a 20 tys. Polaków, choć chce wrócić, to nawet nie składa dokumentów, bo ambasady ich... nie przyjmują.
- Sejmowa Komisja Kultury zdecydowała, kto będzie patronem roku 2014. Będą to: św. Jan z Dukli, Jan Karłowicz i Oskar Kolberg. Koalicja odrzuciła propozycję PiS, by patronem Roku 2014 uczynić Jana Pawła II. Św. Jan z Dukli bardziej strawny dla PO, bo żył dawniej?
- Szewc chodzi bez butów. Skarbowka nie ma, z czego zapłacić podatków... Pieniądzy brakuje jej na: rachunki za telefony, paliwo, delegacje, zakup papieru, badania okresowe pracowników, czynsz, podatek od nieruchomości.
- Jest «postępowo». Kampania Przeciw Homofobii złożyła donos na W. Cejrowskiego do prokuratury. Poszło o wywiad z podróżnikiem w mediach, w którym stwierdził on, że „należy palić takie pomniki jak tęcza z Placu Zbawiciela, należy je zwalczać wszystkimi sposobami, nielegalnymi również, gdyż to jest bluźnierstwo przeciwko Bogu. Amen”.
- Prokuratura Rejonowa w Sokółce odmówiła wszczęcia śledztwa w sprawie uboju rytualnego, do którego doszło przed miesiącem w Bohonikach podczas obchodów muzulmańskiego Święta Ofiarowania. Ocenia, że brak było znamion czynu zabronionego.

- Aktywiści Greenpeace, na dachu Ministerstwa Gospodarki, rozwiesili transparent z napisem „Who rules Poland? Coal industry or the people?”. Protest ekologów związany był z organizacją Szczytu Węgla i Klimatu w ramach trwającego właśnie w Warszawie „Szczytu Klimatycznego COP 19”.
- Wulgarnie opisy seksu analnego i instruktaż zażywania narkotyków były elementami akcji przeciw AIDS, którą prowadzono za pieniądze podatników na portalu internetowym. Po awanturze medialnej portal zamknięto.
- W Centrum Sztuki Współczesnej czerwona farba obrzucono ścianę, na której wyświetlany był film „Adoracja” Markiewicza, w którym nagi mężczyzna ociera się o figurę ukrzyżowanego Chrystusa. Zniszczono także projektor.
- Polska przekazała siłom zbrojnym Mali blisko 170 ton uzbrojenia. A oni nam kolorowe „paciorki”?
- Pod hasłem „Mielimy mowę nienawiści” ulicami Poznania przeszedł „Marsz Równości”. Jego uczestnicy protestowali przeciw rozpowszechniającej się „mowie nienawiści”. A kto zaprotestuje przeciw „mowie-trawie”?
- Zbiórkę pieniędzy na pomoc ofiarom wybuchu gazu w Jankowie Przygodzkim rozpoczął Caritas. W Jankowie Przygodzkim w Wielkopolsce wybuchł gazociąg, zginęły dwie osoby, spłonęło kilka domów.
- Amerykańska Polonia demonstrowali w Nowym Jorku przeciw faszyzowaniu przez brytyjską BBC wizerunku Polaków w czasie II wojny światowej. Był to wyraz solidarności z podobnym protestem, który miał miejsce w Londynie. Chodzi o nazywanie niemieckich obozów koncentracyjnych „polskimi” lub „nazistowskimi w Polsce”, co insynuuje, że utworzyli je Polacy. Bezpośrednią przyczyną demonstracji były plany pokazania w Wielkiej Brytanii serialu „Nasze matki, nasi ojcowie”, gdzie Polacy przedstawiani są, jako mordercy i złoczyńcy. □

Głębokie, i jak na razie nie zasypane, podziały wywołały jednak przede wszystkim homośluby i trwająca tu nadal, pomimo jesieni, «francuska wiosna».

Tutejsze media analizują sytuację na wiele sposobów i nawet prasa bliska rządowi prezentuje dość krytyczne stanowisko. Na Francji można wieszać psy, co dość często zdarza się i niżej podpisanemu, jednak mając możliwość pooglądania polskojęzycznej TV i postuchania kociokwiku tzw. dziennikarzy, ekspertów itp. zapraszanej do TVP Info hototy, która «komentowała» 11 Listopada w kraju, mam wrażenie, że Francja jeszcze się do końca nie popsuta...

Prymitywna propaganda, dziennikarska apologia władzy (po ludzku mówiąc - obrzydliwe lizusostwo), nieuczciwość i zakłamywanie informacji, nawet do naginanych dość często standardów francuskich nijak nie przystają. Mimo wszystko inny świat...

Wróćmy jednak do wydarzeń na Polach Elizejskich. Grupę niezadowolonych potoczyła negatywna ocena różnych posunięć prezydenta Francji. Byli wśród nich przeciwnicy małżeństw homoseksualnych z organizacji „Manifestacja dla Wszystkich” i „Francuskiej wiosny”, przeciwnicy ekotaksy (bonnets rouge z Bretanii) i aktywiści prawicowego Frontu Narodowego. François Hollande został przez nich przywitany gwizdami i skandowaniem hasła: „Hollande do dymisji, nie chcemy twojego prawa”. Doszło też do starć z policją.

Wg MSW Manuela Vallsa „protesty zorganizowali... buntownicy ze skrajnej prawicy” i jest to „zniewaga szefa państwa”.

Przejdźmy teraz do mediów. „Est Républicaine” pisze, że do zajęć doszło w niepokojącym okresie kiedy każdego dnia otwierany jest nowy front protestów. Wg „Le Midi Libre”: „we Francji, która znajduje się na krawędzi wybuchu społecznego, nikt nie jest w stanie przewidzieć rozwoju sytuacji, która jest zdecydowanie bardziej poważna, niż zwykły rozgardiasz czy manifestacje niezadowolonych”. Lewicowy dziennik „Sud-Ouest” napisał, że Hollande „został wybrany, by uspokoić społeczeństwo podminowane przez sarkozyzm, ale jego działania niepokoją nierealnym optymizmem i widocznym brakiem autorytetu”. W wywiadzie dla telewizji LCI i Radia Classique, Henri Guaino, były doradca Nicolasa Sarkozy’ego stwierdził: „Stan naszego kraju robi się bardzo niepokojący. Rośnie agresja na całym terytorium, nie tylko w Bretanii. Brak też społecznej zgody na podniesienie podatków”. Guaino dodał, że choć François Hollande ma legitymację demokratyczną, jednak sposób sprawowania przez niego władzy prowadzi do olbrzymiego osłabienia autorytetu państwa, autorytetu prezydenta i do bałaganu społecznego i gospodarczego, którego ludzie nie są w stanie dłużej znosić”. To tylko kilka wybranych opinii i analiz. Jak widać we Francji nikt nie pozwala sobie na prostą diagnozę, która zwała całą winę na „chuliganów”...

Bogdan Dobosz

ZE ŚWIATA

Opr. B.D.

- Kanclerz Niemiec Merkel w Bundestagu wezwała Ukrainę do szybkiego spełnienia warunków podpisania umowy stowarzyszeniowej z UE. Napomniała też Rosję, że żaden kraj nie ma prawa weta wobec decyzji o współpracy z Brukselą.
- Unijny ambasador na Ukrainie Jan Tombiński twierdzi, że z Kijowa płyną niepokojące sygnały dotyczące umowy stowarzyszeniowej Ukraina-UE, której podpisanie planowane jest na szczycie Partnerstwa Wschodniego w Wilnie. Przekonanie, że do umowy nie dojdzie wyraził też eurodeputowany Jacek Saryusz-Wolski. Wystąpił PE Kwaśniewski i Cox wrócili z misji na Ukrainę po raz... 27.
- Prezydent Ukrainy Janukowycz powiedział, że nikt nie będzie robił wyjątków dla Julii Tymoszenko, ale jeśli parlament uchwali ustawę umożliwiającą leczenie osób skazanych za granicą, to on ją podpisze. Parlament nie uchwalił...
- Ekonomiczne problemy zniechęciły wyborców do Brukseli. Przed wybuchem kryzysu około 50 procent mieszkańców Unii deklarowało zaufanie do zjednoczonej Europy. W lipcu tego roku (ostatnie badania KE) było to już tylko 30%, a aż 29% respondentów uważało, że integracja jest czymś „złym” (15% przed wybuchem kryzysu). Udział tych, którzy uważają, że to pozytywny trend, spadł z 49 do 30%. Sondaże mówią, że prawica narodowa może obsadzić nawet co trzeci mandat po wyborach do europarlamentu w maju przyszłego roku.
- Od 2015 r. obywatele Mołdawii będą mogli przekraczać granicę Unii Europejskiej bez wizej. Decyzja w tej sprawie ma zapaść w Radzie UE.
- Starcia studentów Uniwersytetu Sofijskiego z policją w okolicach parlamentu wywołały w Bułgarii powszechne oburzenie. Policja podjęła bardziej zdecydowane działania, gdy młodzież po serii demonstracji rozpoczęła symboliczne „oblężenie” parlamentu. Protesty w centrum Sofii trwały nieprzerwanie już od 150 dni.
- Zjazd SPD wywołuje w Niemczech burzę emocji.

Socjaldemokraci ogłaszają, że są gotowi do współpracy z bojkotowanymi dotąd postkomunistami z ugrupowania Lewica.

- Mniejszość niemieckojęzyczna w Belgii chce dla siebie osobnego regionu. Na równi z Flandrią, Walonią i Brukselą. Zamieszkująca prowincję Liège społeczność niemieckojęzyczna od 30 lat zwiększa swoją autonomię od statusu regionu języka niemieckiego, do niemieckiej wspólnoty kulturalnej. Ma ona swoje instytucje i ograniczone uprawnienia w dziedzinie kultury i języka. Mniejszość ta liczy tylko 75 tys. osób zamieszkujących terytorium o powierzchni ok. tysiąca km kw.
- Chile znowu skęci na lewo? Socjalistka Bachelet wygrała tu pierwszą turę wyborów prezydenckich z wynikiem 46,8%, zaś kandydatka prawicowej koalicji Sojusz dla Chile Evelyn Matthei – 25%. Obie panie zmierzają się z sobą w drugiej turze 15 grudnia.
- Obama i jego obóz stanęli na krawędzi politycznej katastrofy. Wszystko przez kłopoty z wprowadzeniem w życie reformy ubezpieczeń zdrowotnych tzw. Obamacare. Pomysł reformy ubezpieczeń zakładał m.in., że ok. 7 mln Amerykanów, którzy posiadają prywatne polisy, będzie mogło znaleźć nowe ubezpieczenia na tzw. giełdach ubezpieczeniowych. Okazało się, że w ciągu pierwszego miesiąca ich funkcjonowania nowe polisy wykupiło zaledwie 106 tys. osób, czyli 2% uprawnionych.
- Rząd Egiptu ogłosił zakończenie stanu wyjątkowego, wprowadzonego w tym kraju po krwawych wydarzeniach w sierpniu.
- Premier Izraela Netanyahu zalecił ministrowi budownictwa Arielowi zrewidowanie planów budowy na Zachodnim Brzegu ponad 20 tys. domów dla żydowskich osadników. Wybudują 18,5 tys.?
- Oprócz złagodzenia polityki rodzinnej (posiadanie tylko jednego dziecka), Komunistyczna Partia Chin podjęła także decyzję o likwidacji systemu „reedukacji przez pracę”.

- Polska proponuje Białorusi porozumienie w sprawie wzajemnego uproszczenia zasad wizowych, tak, by docelowo wizej znieść. Polska wydaje obecnie około 40% wszystkich wiz unijnych (tzw. schengenkich) dla obywateli Białorusi. W pierwszym półroczu 2013 było to 180 tys. wiz.
- Trzech młodych Rosjan, którzy atakowali ambasadę RP w Moskwie w odwecie za zniszczenie strażniczej budki 11 listopada w Warszawie, zostało skazanych na 15 dni aresztu. W uzasadnieniu wyroku napisano o... „drobnym chuliganstwie”. Poza tym Putin nie pospieszył z przeprosinami...
- Amnesty International krytykuje sposób traktowania robotników budujących infrastrukturę na piłkarski mundial 2022 r. Zdaniem organizacji najczęściej są nimi imigranci, którym nie tylko często nie wypłaca się pensji, ale także pracują w bardzo niebezpiecznych warunkach. Przedstawiciele organizatora, czyli Kataru twierdzą, że rząd tego kraju zapewni odpowiednie warunki pracującym przy budowie stadionów na Mistrzostwa Świata.
- Malta zamierza sprzedawać obywatelstwo swego kraju. Malta jest członkiem UE i nabywca maltańskiego obywatelstwa będzie w praktyce obywatelem UE. Odpowiednie plany zatwierdził już parlament tego państwa. W pierwszym roku operacji Malta zamierza wystawić na sprzedaż 45 swych paszportów, co ma przynieść prawie 30 mln. € (650 tys. euro za obywatelstwo).
- Były członek zespołu „The Beatles” Paul McCartney zaapelował do prezydenta Rosji Putina o interwencję w sprawie uwolnienia członków Greenpeace, zatrzymanych podczas interwencji na Morzu Arktycznym. Chyba trzeba poczekać na interwencję Depardieu...
- Wielka Brytania prowadzi pilotażowy program zachęcający młode matki do karmienia noworodków piersią. Matki takie dostaną od brytyjskiego Sheffield University kupony do sklepów o wartości 200 funtów.

Refleksje nad ruchem narodowym w Polsce

Odradzający się w Polsce ruch narodowy wyróżnia się dwiema cechami. Jest, po pierwsze, ruchem ludzi młodych, po wtóre – kwestionuje umowę okrągłego stołu jako podstawę obecnego ustroju III Rzeczypospolitej i ograniczający polską suwerenność Traktat Lizboński.

Ruch narodowy nawiązuje do myśli politycznej Romana Dmowskiego, stąd zapewne silne poparcie ze strony starszych pokoleń, przez co w ruchu tym nawiązana zostaje ideowa łączność międzypokoleniowa, z takim uporem i kosztem tak wielkich ofiar zrywana i niszczone przez komunistyczne władze w okresie PRL.

W roku 1989 rozproszone i zdziesiątkowane środowiska narodowe nie były reprezentowane przy okrągłym stole, co więcej – ich ewentualna reprezentacja wykluczona została przez architektów okrągłego stołu: bezpieczniaków od Kiszczaka i tzw. lewicę laicką, o czym świadczą m.in. zapisy tajnych rozmów Jacka Kuronia z przedstawicielami gen. Kiszczaka z połowy lat 80-ych. Zważywszy, że ustrój III Rzeczypospolitej (z obecną Konstytucją i ordynacją wyborczą włącznie) oparty jest w całości o ustalenia „okrągłego stołu” (mające charakter zatajonej przed opinią publiczną „zmowy układających się stron”) i ich konsekwencje (brak reprivatyzacji, dekomunizacji, lustracji, złodziejskie uwłaszczenie komunistycznej nomenklatury) – powiedzieć można, że odradzający się ruch narodowy nie mieści się w establishmentie politycznym, ukształtowanym „spodstolnie”, akceptującym w pełni „okrągły stół” jako fundament ustrojowy III Rzeczypospolitej. Dlatego właśnie ruch narodowy jest przedmiotem niewybrednych ataków ze strony tego establishmentu, a żydowskie lobby polityczne chętnie przyklepia temu ruchowi etykietkę „faszystów” – na tej samej zasadzie, na jakiej występując się wcześniej komunistom nazywało polskich patriotów „stugusami imperialistów”, „zapłutymi kartami reakcji” itd. Nawiasem mówiąc – propagandyści ośławionej Julii Brystygierowej i bezpieczniacy Jakuba Bermana z UB nawet AK-owców nazywali „faszystami” i pod tym zarzutem skazywali ich na śmierć lub wieloletnie więzienie. W dzisiejszej „spodstolnej” III Rzeczypospolitej te metody propagandowe, jak widać, powracają, a przoduje w nich „Gazeta Wyborcza” kierowana przez Adama Michnika.

W karykaturze niepodległego państwa, jaką była Polska Rzeczpospolita Ludowa, sowiecki satelita, w latach 1953–68 część komunistów („Natolińczycy”, czyli „chamy”) próbowała w

swych wewnątrzpartyjnych dintojrach odwoływać się do pewnych elementów programowych przedwojennej narodowej demokracji przeciwko konkurencyjnej frakcji („Puławian”, czyli „Żydów”). Tyle, że w miejsce postulowanej przed wojną przez Dmowskiego walki ekonomicznej o gospodarczą emancypację polskiego handlu spod dominacji żydowskiej – PRL-owsy komuniści z frakcji „Natolin” podstawili „walkę z syjonistami”, do których zaliczyli swych konkurentów do władzy z żydowskiej frakcji „Puławy”... O żadnym poważnym odwołaniu

się do programu przedwojennej narodowej demokracji mowy nawet nie było, choćby z tej prostej przyczyny, że przedwojenna narodowa demokracja nigdy nie uznała sowieckiej okupacji Polski, PRL-u i władz komunistycznych. Elity endecji – narodowej demokracji – zostały zmasakrowane przez komunistyczny reżim. PAX Bolesława Piaseckiego nie był kontynuacją przedwojennej endecji – był komunistyczną „wydmuszką”...

Odradzający się dzisiaj w Polsce autentyczny ruch narodowy stanowi poważne zagrożenie nie tylko dla partii „spodstolnego” establishmentu, ale przede wszystkim dla żydowskiego lobby politycznego, silnej sprężyny „umowy okrągłego stołu”; lobby to pracuje intensywnie dla destrukcji polskich więzi narodowych a zarazem dla wzmocnienia narodowych więzi żydowskich. Tego rodzaju „prace” obserwować można zresztą we wszystkich krajach, gdzie istnieje diaspora żydowska i żydowskie lobby polityczne. We Francji na przykład – toutes proportions gardees – gdzie lobby to wcale nie jest słabe, Front Narodowy doświadcza podobnych działań propagandowych, jakim poddawany jest młody ruch narodowy w dzisiejszej Polsce. Przypomnijmy, że 30 stycznia 1986 roku Żydowska Agencja Telegraficzna informowała, że przedstawiciele trzech francuskich partii, Partii Republikańskiej (Alain Madelin), Partii Socjalistycznej (Michael Charzat), Ruchu Lewicowych Radykałów (Christian Duroc) i RPR (Michel Guillenschmidt) złożyli w imieniu swych partii zobowiązanie wobec żydowskiej Łoży B'nai B'rith, że ich partie nie będą zawierać żadnych porozumień i koalicji z Frontem Narodowym...

Ruch narodowy w Polsce nie przybrał jeszcze swej postaci stricte politycznej: pozostaje ruchem, nie jest partią polityczną. I chociaż jego przywódcy nie wykluczają w przyszłości przekształcenia ruchu w partię polityczną – na dziś nie ma jeszcze programu politycznego na podobieństwo istniejących partii. To raczej luźna jeszcze federacja organizacji i stowarzyszeń, wspierana spontanicznym poparciem wielu setek tysięcy obywateli.

Nad odradzającym się ruchem narodowym w takim embryonalnym jeszcze organizacyjnie kształcie zawisły jednak już dwa zagrożenia.

Pierwsze – to możliwość rozprawienia się z nim metodami policyjnymi przez obecną, coraz bardziej faszyzującą, totalizującą się demokrację „spodstolną”. Właśnie „demokratyczny” Sejm uchwalił ustawę powołującą w Polsce jakby sowieckie „psychuszki” – obywatele zakwalifikowani przez władzę jako „dysocjalni” będą mogli tam być przetrzymywani dożywotnio! Co więcej – trwają prace nad kolejną ustawą, która przewiduje możliwość tłumienia rozruchów w Polsce przy pomocy sił bezpieczeństwa obcych państw: to nic innego, jak zalegalizowanie „bratniej pomocy”, znanej z czasów komunistycznych. Jednocześnie (zapewne wskutek braku dekomunizacji i lustracji w środowiskach sędziowskich) zapadają wyroki polityczne skazujące za tak niejasno kwalifikowane czyny, jak „mowa nienawiści” czy „język nienawiści”, co jest formą cenzury represyjnej, znanej dobrze z czasów PRL. Jak widać zatem, „spodstolna” demokracja, która sama degeneruje się w demokrację faszyzującą czy komunizującą, przygotowuje narzędzia prawne dla tłumienia odradzającego się ruchu narodowego, i nie tylko!

Drugim zagrożeniem dla ruchu narodowego jest możliwość agenturalno-operacyjnego przejścia jego kierownictwa. Taki wariant przeciwczono już zresztą w Niemczech, gdzie okazało się niedawno, że ponad połowę ścisłego kierownictwa nowej partii narodowo-socjalistycznej stanowili agenci i konfidenci niemieckiej bezpieki. Niektórzy komentatorzy w Polsce upatrują już nawet „głowę” takiego przejętego kierownictwa w postaci

Warszawa – pomnik Romana Dmowskiego

W drodze ku spotkaniu (1)

Oto anioł w słowach zwiastowania każe jej porzucić środowisko jej planów i zamierzeń związanych z małżeństwem z Józefem i nadzieją na liczne potomstwo. Nie tylko te wielkie postaci doświadczyły tego spotkania, które zawsze jest zaproszeniem do drogi. Czas liturgiczny, jakim jest Adwent, jest zaproszeniem do wejścia w taki dialog z Panem Bogiem, z którego z pewnością zrodzi się jakiś imperatywny, choć zawsze pełen miłości, nakaz Boga, abyśmy wyruszyli ku celowi, który być może początkowo będzie wydawał się nierealny, stojący w sprzeczności

z naszym dotychczasowym życiem czy konwencją społeczną. Niech przykładem tych „zwyczajnych” powołań będzie postać norweskiej laureatki nagrody Nobla, Sigrid Undset (1882 – 1949). Niepraktykująca protestantka wkroczyła w życie żonatego mężczyzny, zabierając żonie męża i pozbawiając trojga dzieci ojca. Ten związek trwał długo. Sigrid przeżywała w związku z tą sytuacją psychiczny dyskomfort. Przygotowując książkę „Krystyna, córka Lawransa”, z konieczności musiała zagłębić się w historię katolicyzmu norweskiego, jeszcze sprzed rozłamu. Powoli coraz bardziej przekonywała się że jedynie Kościół Katolicki jest rzeczywistym miejscem objawienia się Boga i najpełniejszego przeżywania Bożej obecności. Coraz bardziej przekonywała się, że powinna dokonać konfesji, ale przeszkodą był ów grzeszny związek, w którym trwała. Po wielu miesiącach wewnętrznych rozterek, ale także – jak należy przypuszczać – powrotu do modlitwy, zdecydowała się przywrócić tego mężczyznę jego prawowitej rodzinie. Wtedy włączyła się we wspólnotę Kościoła Katolickiego i zaangażowała aktywnie w przeżywanie tajemnic wiary. W czasie II wojny światowej czynnie uczestniczyła w ruchu oporu. Za swoją twórczość literacką, m.in. za książkę „Krystyna, córka Lawransa” otrzymała w 1928 r. nagrodę Nobla, a za

ciąg dalszy ze str. 3

swoją działalność patriotyczną uhonorowana została wysokim odznaczeniem państwowym. Świadectwo życia Sigrid jest bardzo nośne, choć może dla wielu nieco chropawe, naruszające spokój sumienia i rodzące pewien dyskomfort. Każdy z nas powinien w czasie tego Adwentu, jak Sigrid, wgłębić się w słowo Boże. Jestem przekonany, że z mocy Ducha Świętego natrafimy na takie słowa, które nas dotkną, ale przyjęte, będą potrafiły nas także uleczyć. Co zatem znaczy dla mnie w tym Adwencie „wyjść”? Z pewnością w Paryżu, jak i w polskich miastach i miasteczkach, rozpoczynają się już gorączkowe przygotowania do świąt. Reklamy pełne są świątecznych ofert. A może uda się wyjść z tego świata komercji i zafundować sobie w domu chwilę spokoju i ciszy, spotkania z rodziną, zgromadzenia się przy słowie Bożym? Ot, choćby w najbliższą sobotę przeczytać fragmenty Pisma Świętego przewidziane na drugą niedzielę Adwentu i zastanowić się rodzinnie, czego Pan oczekuje od naszej wspólnoty. Jakiego wyjścia potrzebujemy? To wyruszenie może być dla niektórych postanowieniem udziału w Mszy świętej także w tygodniu, a nie jedynie w niedzielę. Nie wiem. Każdy sam musi znaleźć własne „wyjście”. Wiem natomiast, że każdy z nas, jeśli chwilę się zamyśli, doskonale zrozumie – więcej – już wie, jak to wyjście powinno wyglądać. □

ks. prał. Zbigniew Suchy

W Adwencie... *ciąg dalszy ze str. 5*

Polega na przyjmowaniu figury Matki Bożej z kościoła po roratach do tej rodziny, której dziecko wyciągnęło szczęśliwy los. Najczęściej rodzina ta wraz z dziećmi przyjmuje figurę Matki Bożej na jeden dzień. Przyjmując posąg Matki Bożej celebrować wszyscy rodzinną liturgię, śpiewając pieśni adwentowe i maryjne, czytając i rozważając Pismo Święte oraz odmawiając różaniec i inne modlitwy. Ta forma adwentowego przeżycia daje bardzo dużo możliwości wprowadzenia do rodziny ducha modlitwy i adwentowego nastroju. Rodzina w znaku figury zaprasza Maryję do swego domu. W ten sposób ponawia się scena sprzed 2000 lat, kiedy to Maryja udała się do domu Elżbiety i Zachariasza, by przed przyjściem na świat św. Jana Chrzciciela, usłużyć swojej krewnej – Elżbiecie.

Kalendarz adwentowy

Zbliżanie się Świąt Bożego Narodzenia w wielu rodzinach oznaczane jest poprzez Kalendarz adwentowy. Zwyczaj ten znany jest i pielęgnowany w wielu krajach na całym świecie, nie tylko w rodzinach katolickich, lecz także innych wyznań chrześcijańskich. Każdy nowy dzień w kalendarzu wskazuje na zbliżanie się przyjścia Jezusa i budzi w sercach uczucie radości.

Warto również wspomnieć, że każdy dzień Adwentu zawiera kartkę z reprodukcją sceny biblijnej, drzwiczki lub okienko, które otwiera się każdego dnia ukazując ten obraz, cytat na dany dzień z czytań biblijnych lub głęboką myśl. Mogą to być również czyste okienka, w których wpisywane będą adwentowe myśli i zobowiązania np. udział w roratach, rekolekcjach, katechezach adwentowych, pomoc chorym, słabszym, potrzebującym, życzenia i upominki świąteczne.

Dzieci z niecierpliwością oczekują na otwarcie drzwiczek kalendarza adwentowego, który każdego dnia wzywa do pełnienia uczynków miłości i do coraz większej radości. Kalendarze adwentowe, a także świece kalendarzowe, dopomagają w realizacji słów św. Pawła Apostoła: „Radujcie się zawsze w Panu; jeszcze raz powtarzam: radujcie się! Pan jest blisko „ (Flp 4,4-5).

Rekolekcje i spowiedź adwentowa

Warto w naszej polskiej tradycji kultury wować niektóre piękne zwyczaje, zwłaszcza udział w roratach; trzeba skorzystać z rekolekcji adwentowych i sakramentu pokuty, przystępować do Komunii św. Warto też wyciszyć się, zrezygnować choć trochę ze słuchania muzyki czy oglądania telewizji i w adwencie uczynić więcej dobrego niż to zwykle czynimy. □

opr. ks. T.S. za Franciszkanie.pl

utworzonego niedawno Instytutu Myśli Państwowej, która ma być przyprowadzona ruchowi narodowemu w miejsce „uciętej” głowy dotychczasowej. Najbardziej prawdopodobne są jednak podwójne, równoległe działania wobec narodowców: i represyjne, i agenturalne.

Czy ten spontaniczny, oddolny ruch narodowy przetrwa, wytrzyma tak zmasowany, propagandowo-represyjno-agenturalny atak ze strony sił „spodstolnego” establishmentu? Czas pokaże. Czas pokaże też, jaki jest stosunek do ruchu narodo-

wego Prawa i Sprawiedliwości, najsilniejszej dziś, jedynej partii centroprawicowej. Czy PiS (który sam podczas swych krótkich rządów chciał rozsadzić układ „spodstolny”) ujrzy w ruchu narodowym politycznego sojusznika? Taki alians byłby w przyszłości pożądaną jakością na polskiej scenie politycznej, zwłaszcza że pierwsza jego próba (koalicyjna współpraca PiS i Ligi Rodzin Polskich z lat 2005-2007, zakłócana obecnością „Samoobrony”) nie była udana. □

Marian Miszański

BOŻE NARODZENIE I SYLWESTER W DOMACH PMK

LA FERTÉ SOUS JOUARRE

• **24 grudnia:** – Uroczysta wieczerza wigilijna – g. 19.00; – Pasterka – g. 23.00.

• **25 grudnia:** – śniadanie świąteczne – godz. 9.00; – Msza św. w Uroczystość Bożego Narodzenia – godz. 11.00; – Obiad świąteczny – godz. 12.30.

Cena – 110 €; dcjazd własnym pojazdem.

• **31 grudnia:** – Msza św. na zakończenie roku – godz. 19.00; – Uroczysta kolacja – godz. 20.30; – Bal Sylwestrowy.

I formuła: tylko bal sylwestrowy – cena: 70 € od osoby (bez noclegu; z noclegiem – 90 €);

II formuła: bal sylwestrowy + pobyt do uroczystego obiadu noworocznego łącznie – cena: 120 € od osoby.

Maison de la Mission Catholique Polonaise Fondée par Anna et Stanislas Kozłowski

31, rue d'Hugny, 77260 La Ferté sous Jouarre,

tel./fax: 01 60 22 03 76

e-mail: pmk.laferte@free.fr,

www.pmkjouarre.blogspot.fr

LOURDES

• **24/25 grudnia:** – Polskie Boże Narodzenie: Uroczysta Wigilia, Pasterka – posiłki świąteczne i rodzinna atmosfera.

Pobyt: Pełne wyżywienie – 52 €. Cena bez obiadu – 42 €.

• **31 grudnia:** – **1 stycznia 2014:**

Możliwość spędzenia Sylwestra i Nowego Roku w Sanktuarium Matki Bożej. Podróż we własnym zakresie.

Maison de la Mission Catholique Polonaise BELLEVUE

Route de Barrès, 65100 Lourdes; tel. 05 62 94 91 82;

e-mail: pmk-lourdes@club-internet.fr; www.pmk Lourdes.blogspot.fr

KORSYKA

• **24/25 grudnia:** – Uroczysta polska Wigilia – Pasterka – Msza Bożonarodzeniowa.

Pobyt: pełne wyżywienie – w dzień zwykły – 30 €; w dzień świąteczny (Wigilia, I i II dzień Świąt) – 60 €. Do tej sumy należy dodać cenę pokoju.

• **31 grudnia:** – Msza św. na zakończenie roku; Uroczysta kolacja i powitanie Nowego Roku. Bal przy dźwiękach polskiej i korsykańskiej muzyki.

Pobyt: pełne wyżywienie: w dzień zwykły – 30 €; w dzień świąteczny – 60 €; wieczór sylwestrowy – 60 €. Do tej sumy należy dodać koszt pokoju. Ceny pokoi na stronie internetowej: www.maison-saint-hyacinthe.com. Podróż we własnym zakresie.

Maison Saint Hyacinthe

20200 Santa Maria Di Lota, Lieu Dit Miomo BASTIA; tel.: 04 95 33 28 29

e-mail: mshcorse@yahoo.com; www.maison-saint-hyacinthe.com

LA FERTÉ IMBAULT

• **24 grudnia:** – Tradycyjna polska Wigilia + kolędowanie – godz. 20.00; Pasterka – godz. 24.00. koszt – 20 €.

• **25-26 grudnia:** – śniadanie do godz. 10.30; Obiad świąteczny – koszt – 20 €.

Po południu: – 15.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego i Msza św.; podwieczorek i kolędowanie; 17.30 Nieszpory; Kolacja – koszt – 20 €.

Nocleg ze śniadaniem – 28 €; wyżywienie dzieci do 12 lat – 50%.

• **31 grudnia:** Wieczór radości godz. 20.00: tańce, gry i zabawy, bal kostiumowy; Kolacja – koszt 35 €.

Adoracja Najświętszego Sakramentu (Uwielbienie) – godz. 24.00 – do rana. Całość kosztów z noclegiem – 55 €.

• **1 stycznia 2013:** śniadanie do godz. 10.30; Obiad noworoczny – 15.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego i Msza św.; koszt – 25 €.

ZGŁOSZENIA WRAZ Z WPLATĄ ZALICZKI.

Dom Miłosierdzia Bożego - La Ferté Imbault | Rothère 41300 La

Ferté Imbault tel. 02 36 14 83 38; 07 53 49 57 74. e-mail: misericordedivine.pmk@interia.eu; www.jesumisericordieux.blogspot.fr

GŁOS WOKÓŁ SPORTU

Bogdan Usowicz

☺ Piłkarska reprezentacja Polski przegrała ze Słowacją 0:2 w towarzyskim meczu we Wrocławiu. Nowy trener, stara gra...

☺ Górnik Łęczna pokonał u siebie Stomil Olsztyn 3:0 w meczu 17. kolejki I ligi i został mistrzem jesieni. Na półmetku rozgrywek o punkt wyprzedza GKS Katowice. Dotychczasowy lider GKS Betchatów uległ Sandecji Nowy Sącz 0:2 i spadł na pozycję trzecią. Wyniki calej kolejki: Energetyk ROW Rybnik – Olimpia Grudziądz 1:2, Okocimski KS Brzesko – Flota Świnoujście 1:1, Dolcan Zabki – Chojniczanka Chojnice 0:0, Sandecja Nowy Sącz – GKS Betchatów 2:0, Górnik Łęczna – Stomil Olsztyn 3:0, GKS Katowice – Wisła Płock 1:0, Miedź Legnica – GKS Tychy 0:0, Kolejarz Stróże – Puszcza Niepołomice 2:3.

☺ Pora też na hokej. Wyniki PLH: Ciarko PBS Bank Sanok – Comarch Cracovia 6:1, JKH GKS Jastrzębie – Aksam Unia Oświęcim 2:4, 1928 KTH Krynica – Polonia Bytom 7:4, GKS Tychy – Podhale Nowy Targ 6:3.

☺ Piłkarze ręczni Vive Targi Kielce przegrali w Broendby z duńskim zespołem KIF Kolding Kopenhaga 24:29 w meczu piątej kolejki grupy B Ligi Mistrzów. To pierwsza porażka w tych rozgrywkach mistrza Polski.

☺ Z kolei zespół Orlenu Wisty Płock wygrał na wyjeździe z FC Porto Vitalis 24:20 także w meczu piątej kolejki Ligi Mistrzów piłkarskiej ręcznej. Dzięki wygranej wicemistrzowie Polski również przybliżyli się do awansu do fazy pucharowej.

☺ Wygraną w sprincie techniką klasyczną w zawodach Pucharu FIS w fińskim Muonio rozpoczęła nowy sezon w biegach narciarskich mistrzyni olimpijska Justyna Kowalczyk. Kowalczyk w Pucharze FIS w Munio odniosła dwa zwycięstwa stylem klasycznym, ale zajęła dopiero 24. miejsce na 10 km stylem tyżwowym z powodu bólu nogi.

☺ Polscy tyżwiarze szybcy nie zwalniają tempa. Podczas ich startów w Pucharze Świata w Salt Lake City padły kolejne rekordy Polski. Najwyższymi lokatami były jednak tylko szóste miejsca Katarzyny

Bachledy-Curuś (1500 m), drużyny kobiet i Zbigniewa Bródki (1500 m).

☺ Paweł Korzeniowski czasem 1:53,11 zajął trzecie miejsce w wyścigu na 200 m stylem motylkowym w rozgrywanych na krótkim basenie w Pekinie zawodach pływackiego Pucharu Świata.

☺ Robert Kubica zakończył tegoroczne starty Rajdem Wielkiej Brytanii, z którego wycofał się, po tym jak po raz drugi dachował. Był to debiut Kubicy w kategorii WRC.

☺ Tour de Pologne 2014 zostanie rozegrany w dniach 3-9 sierpnia, ze startem w Gdańsku lub Gdyni i metą w Krakowie.

☺ W hali idzie piłkarzom lepiej. Reprezentacja Polski w futsalu pokonała Turcję 4:1, w ramach odbywającego się w Krośnie międzynarodowego turnieju towarzyskiego. Wcześniej Biało-Czerwoni rozgromili 13:1 Gibraltar.

☺ Władze Krakowa ogłosiły konkurs na opracowanie logotypu miasta. Gród pod Wawelem będzie się ubiegał o organizację zimowych igrzysk olimpijskich w 2022 r. ☐

La politique

Chronique du temps qu'on perd

Depuis les dernières informations politiques communiquées dans cette page, les choses ont évolué au sein de la majorité gouvernementale, surtout chez les libéraux. Pour ce qui concerne le PSL, seule une tempête dans un verre d'eau a fait trembler la coalition, lorsque deux députés agrariens n'ont pas respecté les consignes de vote dans un scrutin auquel tenait particulièrement le Premier ministre. Heureusement, quelques abstentions bien choisies parmi les non-inscrits, anciens PO, ont permis la victoire de la majorité actuelle. On s'est un peu agité dans les couloirs de la Diète autour des dissidents, ils ont eu leur heure de gloire, on les a menacés d'exclusion, mais l'un d'eux faisant partie des meubles depuis très longtemps, on en est resté aux menaces et tout est retombé rapidement dans l'oubli, car les projecteurs sont revenus à toute vitesse sur les libéraux.

La machine Tusk, qui était bien huilée, montre des signes de faiblesse. Bien sûr, c'est un des hommes du Premier ministre qui a été élu à la tête de la structure régionale de la PO à Wrocław, mais des preuves soi-disant irréfutables montreraient que des sbires de Protasiewicz auraient bien acheté des voix en échange d'emplois bien planqués et lucratifs. Un autre homme de Tusk, le ministre des Transports, des Travaux publics et de la Mer, Sławomir Nowak, qui n'a pas été capable de terminer à temps les autoroutes pour l'Euro 2012 – mais était-il là pour cela ? –, s'est vu reprocher de ne pas avoir déclaré un bien d'une valeur supérieure à dix mille złoty, soit quelque deux mille cinq cents euros, le classant dans la catégorie des signes extérieurs de richesse. Ce bien est... une montre valant dix-sept mille złoty, soit quatre mille euros et des poussières, qu'il porte au poignet, sans gêne et même avec ostentation, ce qui avait déjà fait les gorges chaudes des media polonais. Mais voilà que la justice s'en mêle en demandant la levée de son immunité parlementaire. Dans

ces conditions, pour être en accord avec ce qu'avait dit Tusk, c'est-à-dire ne pas avoir au gouvernement des gens en prise avec les autorités judiciaires, il a donné sa démission. Cela tombe bien, car il faisait partie de ceux dont les Polonais voulaient la tête. Alors on reparle avec frénésie du remaniement ministériel qui apparaît et disparaît depuis au moins un an dans les colonnes, sur les ondes et sur les chaînes des media. Mais là, Tusk ne peut plus reculer, ce qui fait qu'à l'heure où ces lignes sont écrites, les changements sont imminents. Une ministre, Barbara Kudrycka, a déjà pris les devants en rendant son tablier la semaine dernière. Les journaux supputent qu'elle sera remplacée à la Science et à l'Enseignement supérieur par Lena Kolarska-Bobińska, professeur de sociologie, député européen, directrice de l'Institut des affaires publiques (ISP), chroniqueuse au journal français « Les Échos ». Une autre ministre, Krystyna Szumilas, chargée de l'Éducation nationale, va faire partie de la charrette, en raison de la mauvaise gestion du dossier de la scolarisation des enfants de six ans, à laquelle pratiquement toute la Pologne semble être opposée. Elle sera remplacée par Joanna Kluzik-Rostkowska dont les ambitions sont enfin assouvies. Elle y aura mis le temps, son parcours n'aura pas été des plus droits, mais elle va sous peu atteindre son but. Parmi ses moments forts, on peut citer le ministère du Travail et de la Politique sociale en 2007, dans le gouvernement de Jarosław Kaczyński ; en 2010, elle dirige la campagne électorale du même Kaczyński pour les élections présidentielles qui se soldent par un échec pour le chef du PiS ; en bisbille avec celui-ci, elle est évincée du parti avec quelques autres qui fondent une nouvelle formation, Polska jest Najważniejsza (PJN, La Pologne, c'est le plus important), dont elle prend la tête ; toutefois, en 2011, le congrès ne la reconduit pas à la présidence,

l'obligeant à quitter le parti pour rejoindre, quelques semaines plus tard, la Plateforme dont elle deviendra ultérieurement député. Avec une certaine patience, elle attendra deux ans avant de pouvoir obtenir un maroquin de taille et s'asseoir dans un fauteuil ministériel. Dire que tout cela était prémédité et organisé depuis longtemps serait peut-être aller un peu loin, mais il n'y a pas de fumée sans feu. La question est de savoir ce qu'elle sera capable de faire, pendant deux ans, à l'Éducation nationale. Dans la liste des ministrables qui circule dans la presse, il y a encore un député européen, Rafał Trzaskowski, pour remplacer Michał Boni au ministère de l'Administration et de la Numérisation. Parmi les ministres dont les heures sont comptées, les media citent le plus souvent Joanna Mucha en charge des Sports, Bartosz Arłukowicz qui s'occupe de la Santé et Jacek Rostowski qui est aux Finances. Pour ce dernier la presse nous ressort des anciennes figures qui avaient œuvré il y a longtemps, qui ont vieilli, qui ont grossi, mais rien de convainquant. Quoi qu'il en soit, nous devrions être rapidement fixés car le Premier ministre a promis que le remaniement serait effectif au 1er décembre. Et dans tout cela, que deviennent les dossiers importants – chômage, baisse de la natalité, émigration massive, etc. ? □

Pal podróbki

Jak wiadomo, podróbki towarów się spala. Okazi je się że ma to sens.

Podwyżki cen papierosów we Francji spowodowały dość normalne w tej sytuacji zjawisko przemytu. Na terenach przygranicznych masowo plajtują "tabaki" (licencjonowane punkty sprzedaży tytoniu), trwa przemyt z Afryki Północnej, a dawni dilerzy narkotyków przebranzowali się i zajęli właśnie przemycałnictwem papierosów. Zysk zaczyna być podobny, a zagrożenie karami, mimo wszystko, mniejsze. Nic dziwnego, że francuscy dzien-

nikarze w poszukiwaniu ciekawych tematów zajęli się też przemytem tytoniu. W pogoni za źródłami zaopatrzenia czarnego rynku trafili nawet do Chin. Tamtejsze pół-legalne wytwórnie gotowe są dostarczyć hurtowe ilości papierosów w podrobionych francuskojęzycznych opakowaniach, do odpowiedniego portu, w cenie 50 centimów za paczkę. Dziennikarze zakupili jedynie markowal na potrzeby reportażu, ale przywieźli do Paryża kilka

"próbek" podrabianych "Marlboro", które oddali następnie do analizy laboratoryjnej. Wyniki okazały się zdumiewające. Chińskie podróbki, przy wysokich walorach smakowych, zawierają mniejszą ilość smoły i nikotyny. Z metali ciężkich, w śladowych ilościach występował tylko kadm i nic więcej. Tymczasem w sprzedawanych legalnie, oryginalnych "Marlboro"owych metali i dodatków jest podobno bez liku. Okazuje się, że przemyt nie tylko pozwala na oszczędności finansowe, ale lepiej smakuje, a przy okazji jest i mniej szkodliwy dla zdrowia... Rzeczywiście trzeba palić "podróbki". □

Jan Kciuk

Refleksje na koniec Roku Wiary

ks. Wiesław Gronowicz

Ucichły uroczystości kończące przeżywanie Roku Wiary.

Przez cały czas jego trwania wracaliśmy do myśli Soboru Watykańskiego II, bo to była 50 rocznica jego zwołania. W parafiach uczestniczyliśmy w ceremoniach osobistego wyznania wiary, różnych od odnowienia przyrzeczeń z obrzędu Wielkiej Soboty, sięgaliśmy bowiem i sercem, i umysłem po Credo, biorąc jego tekst w drżące dtonie. To był czas wyjątkowy, czas zadumy nad wiarą prowokowaną tym, co dzieje się wokół nas i w świecie. Z jednej strony rozkwit Kościoła, bo przecież i pontyfikat Benedykta XVI, encykliki, początek pontyfikatu papieża Franciszka, ale też i męczeństwo chrześcijan, zabijanie całych rodzin, i wołanie biskupów o pomoc cywilizowanego świata by tym mordom przeszkodzić, ale też zmasowana i wybiórcza medialna krytyka Kościoła, atak na życie i na rodzinę przez ideologię gender.

Co nam dał ten Rok Wiary i jakie są jego owoce?

Można snuć różne refleksje i dać różne odpowiedzi. Ich kanwą niech będzie niecodzienny jubileusz 50-lecia kanonicznego ustanowienia Polskiej Parafii w Troyes.

Duszpasterstwo jest tu o wiele starsze, bo sięgające czasów po powstaniu listopadowym, kiedy to grupa Polaków – powstańców uzyskuje azyl polityczny, chroniąc się w ten sposób przed represjami carskimi. Po I wojnie światowej do Troyes i okolic przybywa ich o wiele więcej, by podjąć pracę w gospodarstwach rolnych i w winnicach. Opieka duchowa polskiego kaptana jest więc nie tylko sporadyczna i okazjonalna, ale stała i znacząca. Dlaczego więc dopiero 23 stycznia 1963 roku ówczesny ordynariusz diecezji w Troyes mgr Julien Le Couedic eryguje kanonicznie Polską Parafię

w Troyes? Pośród wielu możliwych odpowiedzi jedna wydaje się istotna. Sobór Watykański II, uznając język łaciński za język oficjalny Kościoła, wprowadza do liturgii języki narodowe. To był argument za tym by utworzyć taką parafię. Odtąd więc Polacy mają swoją parafię, mają również miejsce by wyznawać swoją wiarę i podtrzymywać tradycje i kulturę ojczystą.

Po 50 latach, uroczystości jubileuszowe zgromadziły licznie Polaków, jak również wiernych z parafii francuskich Troyes. Uroczystej liturgii dziękczynnej przewodniczył ordynariusz Troyes mgr Marc Stenger a w koncelebrze uczestniczyli: rektor Polskiej Misji Katolickiej we Francji ks. inf. Stanisław Jeż, wikariusz generalny diecezji: père Jérôme Berthier, père André Blanc z parafii St. Bernard w Troyes, ks. Stanisław Załęcki – kapelan sióstr Wizytek w Troyes, ks. Wiesław Gronowicz – proboszcz Polskiej Parafii w Troyes. W liturgii uczestniczył także ks. Andrzej Kremontzoff z parafii prawosławnej wraz ze swymi parafianami śpiewając prawosławne pieśni liturgiczne.

Uroczysta liturgia złączyła śpiewy polskie, francuskie i prawosławne w jednym akcie dziękczynienia. Obecni byli przedstawiciele Polskiej Ambasady w Paryżu, a także merostwa w Troyes, poczty sztandarowe związków kombatanckich: polskich i francuskich, Bractwa Różańcowego, Polskiego Towarzystwa Kulturalnego.

Ta uroczystość jest dobrą okazją na koniec Roku Wiary do refleksji o naszej przynależności do Kościoła poprzez związek z parafią, a idąc jeszcze dalej – to o naszym trwaniu przy Chrystusie.

Sięgając do Katechizmu Kościoła Katolickiego, znajdziemy

jasne i klarowne określenie, według którego: „Parafia jest określona wspólnotą wiernych, utworzoną na sposób stały w Kościele partykularnym, nad którą troskę pasterską, pod władzą biskupa diecezjalnego, powierza się proboszczowi, jako jej własnemu pasterzowi” (KKK 2179). Parafia więc to wspólnota wiernych – nie przypadkowa i nie przypadkowych ludzi, ale ochrzczonych, którzy na mocy chrztu świętego są uczniami Chrystusa, uobecniają Go poprzez swoją wierność Jego Ewangelii otrzymanej od Apostołów i głoszonej im przez ich następców w Kościele i poprzez Kościół. Parafia, jako Kościół partykularny, mający znamiona istotne Jedynego Kościoła Powszechnego, pod władzą biskupa diecezjalnego jest znakiem autentycznej obecności Kościoła Chrystusowego w tym konkretnym miejscu geograficznym i dla konkretnych ludzi. Widocznym tego znakiem jest proboszcz – kapłan posłany przez biskupa by duszpastersko służyć Ludowi Bożemu parafii.

Jeśli więc pojawia się pokusa, by iść do Boga bez postugi Kościoła to jest to zawsze problem niewierności nauce Chrystusowej, a w gruncie rzeczy Jemu samemu. Chrystus bowiem czeka na nas w Kościele, który jest Jego Mistycznym Ciałem i nie gdzie indziej. Nawet jeśli nawrócenie kogoś dokonuje się poza wspólnotą Kościoła, co jest rzeczą oczywistą, to katecheza, katechumenat i chrzest dokonują się we wspólnocie Kościoła. Można oczywiście wierzyć w Boga i nie być w Kościele, jak to się często słyszy z ust różnych ludzi, ale Ojca objawionego przez Chrystusa nie sposób spotkać poza Kościołem Chrystusowym. Jasno więc przedstawia się rzeczywistość parafii, na którą trzeba spojrzeć głębiej niż tylko poprzez administrację biura parafialnego, bo „jest ona miejscem gdzie wszyscy wierni mogą się zgromadzić na

niedzielną celebrację Eucharystii. Parafia wprowadza lud chrześcijański do uczestniczenia w życiu liturgicznym i gromadzi go podczas tej celebracji; głosi zbawczą naukę Chrystusa; praktykuje miłość Pana w dobrych i braterskich uczynkach” (KKK 2179).

Święty Jan Chryzostom może odpowiedzieć nam i dzisiaj na nasze wątpliwości – „dlaczego nie mogą zostać u siebie w domu, by pomodlić się w skupieniu – wyjaśniając, że modlitwa osobista, prywatna musi być zawsze złączona z modlitwą Kościoła: „nie możesz się modlić w domu, tak jak w kościele, gdzie jest wielka rzesza i gdzie wołanie do Boga unosi się z jednego serca. Jest w tym jeszcze coś więcej – zjednoczenie umysłów, zgodność dusz, więź miłości, modlitwy kapłanów” (KKK 2179). Tak, więc rodzina uczy rozumienia, czym jest parafia, ale i parafia formuje życie rodzinne, poprzez życie eucharystią, stając się niejako jej centrum i fundamentem ucząc, czym jest wspólnota.

Głębokie modlitewne wniknięcie w prawdę o Kościele ujawnia rzeczywistość parafii, która jawi się już nie jako niedzielne zgromadzenie przypadkowych, anonimowych uczestników, ale jako wspólnota uczniów Chrystusa, którzy mają odwagę wiary i miłości, by głosić Chrystusa tam gdzie są. Tak buduje się dzisiaj współodpowiedzialność za losy Ewangelii, które teraz od nas zależą.

Co nam pozostało do zrobienia? Dojrzywać w Duchu Świętym, w miłości do bycia częścią wspólnoty parafialnej, gdyż to jest odnawianiem swojego niezastąpionego miejsca w Mistycznym Ciele Chrystusa. To także otwieranie się na braci i pokochanie życia sakramentalnego – Eucharystią, nawróceniem i pokutą, to przyłgnięcie do swego powołania i, z głębi wiary ożywionej miłością, spojrzenie na Chrystusowy dar kapłaństwa dla Jego Kościoła. □

Zaproszenie do Polski

Zapraszamy młodzież polskojęzyczną do wzięcia udziału w V edycji Konkursu

BYĆ POLAKIEM

Jesteś młodym Polakiem, mieszkasz poza granicami Ojczyzny... weź udział w Konkursie!

Masz 9 – 25 lat, znasz język polski, ale mieszkasz za granicą; lubisz Polskę i chcesz do niej przyjechać, prześlij pracę pisemną lub multimedialną na jeden z tematów:

I. Ballada o okaleczonym mieście – Powstanie Warszawskie 1944 (np. wspo-

mnienia rodzinne, „rozmowa” z Matym Powstańcem, Czas trudnych wyborów).

II. Polskie drogi do wolności (np. wojenne losy Polaków – Narwik, Tobruk, Monte Casino; Ku wolnej Polsce – walka niepodległościowe Polaków poza granicami kraju; relacje świadków).

III. Polska moich marzeń.

Aby wziąć udział w Konkursie trzeba:

1. Wypełnić Formularz zgłoszeniowy, dostępny na stronie www.swiatnatak.pl

oraz przestać swoją pracę zgodnie z Regulaminem. 2. Zapoznać się z tematami prac i do 28 marca 2014 r. podzielić się z nami swoimi pomysłami (decyduje data stempla pocztowego). Na zwycięzców czekają atrakcyjne nagrody, w tym wyjazd do Polski, zwiedzanie Sejmu RP, uroczysta gala wręczenia nagród na Zamku Królewskim w Warszawie!

Formularz zgłoszeniowy oraz Regulamin znajdują się na stronie Fundacji „Świat na Tak” – www.swiatnatak.pl □

Czy mamy zapomnieć o Kresach?

Kresy Wschodnie I i II Rzeczypospolitej – historia i teraźniejszość

27 października w Centrum Dialogu Ks. Pallotynów w Paryżu, miała miejsce konferencja historyczna zorganizowana przez Stowarzyszenie „Kresy” en France. Zaproszony Ks. prof. Roman Dzwonkowski SAC, zaprezentował przekrojowe spojrzenie na Kresy Wschodnie I i II Rzeczypospolitej, z punktu widzenia historycznego i obecnego.

Kresy to ziemie na Wschód od obecnej, wschodniej granicy Polski, które w przeszłości były częścią Rzeczypospolitej. Odrodzona Polska zawierając traktat pokojowy w Rydze w 1921 r., po zwycięskiej wojnie z Rosją, zrezygnowała z ogromnej części Kresów Wschodnich I Rzeczypospolitej. Tylko zachodnia ich część znalazła się w granicach II RP. Dla ludności polskiej, która pozostała za jej wschodnią granicą, było to trudną do opisanego tragedią. 24 lata później, w wyniku konferencji w Jałcie, Polska straciła dodatkowo przedwojenne Kresy Wschodnie. Istniało Województwa: wileńskie, nowogródzkie, poleskie, wotyńskie, tarnopolskie, lwowskie i stanisławowskie. Obecnie dawne Kresy Wschodnie I i II RP należą do czterech państw: Łotwy, Litwy, Białorusi i Ukrainy.

Jaka jest geneza Kresów? Kresy to ziemie, na których niegdyś rozkwitała kultura polska. Do XIV w. wyniku unii, ziemie Rusi Białej, Czarnej i Czerwonej, to znaczy ziemia połocka, smoleńska, Nowogródzyczna, Podlasie, Polesie, Wotyń, Podole, Ruś Kijowska oraz ziemia siewierska i czernihowska weszły w skład Rzeczypospolitej.

Unia Polski i Wielkiego Księstwa Litewskiego trwała ponad 400 lat, chociaż łączyła narody o różnych kulturach, językach i tradycjach. Była ona fenomenem niespotykanym w Europie. Kresy Wschodnie nie były ziemiami etnicznie polskimi. Po unii Królestwa Polskiego z Wielkim Księstwem Litewskim, na jego ziemie zaczęła napływać ludność z Polski. Migracja ta miała pozytywny wpływ na ekonomiczny i cywilizacyjny rozwój słabo zaludnionego kraju. Należy jednocześnie pamiętać, że świadomość narodowa była wówczas i długo później, zupełnie inna niż obecnie. Wyrażała

to na przykład określanie Gente Ruthenus – natione Polonus (Z rodu ruskiego – narodowości polskiej). Mickiewicz czuł się Litwinem, a jednocześnie Polakiem. Pojęcie narodowości miało wówczas piętrowy charakter. Po stronie ukraińskiej panuje opinia o przymusowej polonizacji Ukrainy. Jest to antypolski mit. Dla wyższych warstw ruskich kultura polska była atrakcyjna i dlatego ją przyjmowały. Wejście w jej system prawny i kulturę oznaczało powiązania peryferyjnych Kresów z cywilizacją zachodnią, stabilizację i rozwój społeczno-gospodarczy. Paweł Jasiennica, pisze: kultura polska okazała się na Ukrainie jedynym prawdziwym zaborcą. Obecnie niektórzy uczeni ukraińscy wskazują na dwa zasadnicze komponenty kultury ukraińskiej i białoruskiej: bizantyjską i polską. Rzeczpospolita przyciągała ludzi wielu innych narodowości przez panującą w niej tolerancję i wolność religijną. Obok rzymskich i łacińskich katolików byli w niej prawosławni Rusini, Ormianie (początkowo niekatolicy), Niemcy, Grecy, Tatarzy, Żydzi, Karaimi i wiele innych grup etnicznych. Norman Davies pisze: Polska była jedynym krajem w Europie, który przez długie lata przywykł do pokojowej koegzystencji katolicyzmu, prawosławia, judaizmu i mahometanizmu. Na całym kontynencie targanym przez wojny religijne tylko w Polsce powstać mogły epokowe statuty powszechnej tolerancji ogłoszone przez konfederację warszawską w 1573 r.

Dorobek kulturowy Polaków na Kresach jest ogromny. Do dziś, pomimo straszliwych zniszczeń, istnieje tam jego imponujące pomniki. Dwa najstarsze po Akademii Krakowskiej uniwersytety, wielkie światła naszej kultury zgaszone po ostatniej wojnie, założone zostały w XVI i XVII w. w Wilnie i we Lwowie przez królów polskich. Na Kresach powstały historyczne twierdze Rzeczypospolitej, wspaniałe rezydencje arystokracji, będące ośrodkami kultury, dzieł sztuki, wydawnictw, bibliotek. Na Białorusi i na Ukrainie pozostała wielka część dziedzictwa kulturowego Rzeczypospolitej. Losy polskich środowisk kresowych, walka o prze-

trwanie i tożsamość narodową wymagała hartu, patriotyzmu i heroizmu. Pogranicze różnych kultur, języków i religii kształtowało wybitne osobowości.

Ludźmi z Kresów byli m.in.: Adam Czartoryski, Tadeusz Kościuszko, Józef Piłsudski, Witold Pilecki, Adam Mickiewicz, Juliusz Słowacki, Eliza Orzeszkowa, Józef Kraszewski, Conrad (Konrad Korzeniowski), Maria Rodziewiczówna, Czesław Miłosz, Stanisław Moniuszko, Ignacy Paderewski, Karol Szymanowski i wielu innych.

Bardzo wymowne są w tym kontekście słowa papieża Jana Pawła II wypowiedziane w czasie wizyty w Wilnie w 1993 r. Podczas spotkania z Polakami w kościele Św. Ducha powiedział on: „Nigdy w życiu nie byłem w Wilnie. Jestem tu po raz pierwszy. Równocześnie, można powiedzieć, że przez całe moje życie... stale byłem w Wilnie. Byłem w Wilnie myślą i sercem, można powiedzieć całym moim jestestwem... I to mi pozostało również w Rzymie, może nawet jeszcze bardziej”.

Rozbiory Polski (XVIII w.) rozpoczęły trwający do dziś dramat Polaków na Kresach. Po Powstaniu Styczniowym tysięcy jego uczestników zostało deportowanych na Syberię, a ich majątki skonfiskowano. W XX w. prześladowania polskiej ludności kresowej kontynuuje władza bolszewicka. Przybrały one zupełnie zbrodnicze formy i ogromny zasięg. Jedynie w czasach Wielkiego Terroru pod koniec lat 30., aresztowanych i skazanych zostało 140 tys. ludzi. Sam fakt bycia Polakiem i katolikiem wystarczał do skazania na łagry i na śmierć.

Ogólna liczba strat społeczności polskiej w ZSRS do 1941 r., oceniana jest na 30% stanu z końca lat 20. Nieodwracalnie zniszczona została struktura społeczna, ekonomiczna i kulturowa Kresów.

Bezpośrednio po II wojnie, w latach 1945-52, z ziem II RP miała miejsce nowa fala deportacji na Syberię i do Kazachstanu. Objęta on 35 tys. ludności polskiej. Wszyscy przeżyli grabież i zniszczenie dorobku całych pokoleń. Na terytorium Łotwy, Białorusi i Ukrainy zostali pozbawieni oświaty w języku polskim i poddawani byli silnej presji asymilacyjnej. Szkoły polskie istniały tylko na Litwie.

Tzw. „pieriestrojka”, a następnie rozwią-

zanie Związku Sowieckiego pod koniec 1991 r., obudziło nadzieje Polaków na Kresach. Na Łotwie, Litwie, Białorusi i Ukrainie powstały Związki, mające na celu pomoc w zachowaniu przez ludność polską języka, kultury i łączy z Macierzą. W ciągu ostatnich 25 lat Polacy na Kresach osiągnęli pewne sukcesy, lecz przeżyli także porażki i rozczarowania, w stosunku do władz miejscowych jak i władz w Warszawie. Powrót do własnej tradycji, kultury i języka został ograniczony. Ostoja polskości na Kresach był zawsze Kościół katolicki, lecz za panowania komunizmu na Kresach Wschodnich I RP przez lat 70, a na Kresach II RP przez lat 50, nie ukazał się ani jeden druk religijny w języku polskim. Polacy na Białorusi i na Ukrainie, choć są tam mniejszościami narodowymi, to jednak stanowią wciąż znaczną większość wiernych naszego Kościoła. Kresowiaczy na co dzień zwykle nie mówią już po polsku, ale modlą się po polsku. Gdy język ten był w świątyniach ograniczany lub eliminowany, było to dla Polaków niezwykle bolesne rozczarowanie, gdyż jest on w modlitwie ich „językiem serca”.

W ostatnim ćwierćwieczu w Kościele

katolickim na Kresach zaszły zasadnicze zmiany. Z Kościoła dotychczas kulturowo polskiego, stał się on także kulturowo białoruskim i ukraińskim. Spotyka się też monoetniczne widzenie miejscowego Kościoła, niedostrzegające w nim Polaków.

W ożywieniu polskiej tożsamości narodowej na Kresach ważną rolę odegrały wizyty papieża Jana Pawła II w krajach bałtyckich (1993), na Ukrainie (2001), a w Polsce, w spotkaniach z nim masowo uczestniczyli Polacy z Białorusi, dokąd papież nie mógł się udać. Po 1990 r. powstały w Polsce instytucje pozarządowe niosące pomoc Polakom na Wschodzie w zachowaniu ich kultury i narodowej tożsamości.

Bardzo pozytywną decyzją w stosunku do Polaków na Kresach było wprowadzenie w 2007 r. „Karty Polaka”, dokumentu potwierdzającego przynależność do narodu polskiego. Ma ona dla nich ogromne znaczenie moralne jako znak pamięci Ojczyzny o nich i rekompensata za doznane krzywdy.

Postulaty pod adresem władz w Warszawie, dotyczące Polaków na Kresach, formułuje obecnie poseł do Parlamentu

Europejskiego, Janusz Wojciechowski, pisząc:

Polacy na Kresach, na Litwie, Ukrainie i Białorusi, będący obywatelami tych państw, muszą mieć pełne prawo do swojej polskości, do polskiego języka, polskich szkół, polskich nazwisk, polskiej tradycji i kultury. Także ziemi i innej własności. Wszelka dyskryminacja mniejszości polskiej powinna być traktowana jako wspólny narodowy problem. Tu ... musi być jednoznaczna obrona rodaków. Polak na Litwie, Ukrainie czy Białorusi, musi mieć tam takie same prawa jak Litwin, Ukrainiec czy Białorusin w Polsce (...). Powinniśmy praw Polaków na Kresach bronić tak samo twardo jak Węgrzy bronią praw swoich rodaków na Słowacji. W razie czego powinniśmy zwracać się do Parlamentu Europejskiego, żeby ich bronił (...). Obrona Rodaków musi być sprawą ogólnonarodową, ponad podziałami.

Stowarzyszenie „Kresy” we Francji składa serdeczne podziękowanie Ks. prof. Romanowi Dzwonkowskiemu za wnikliwą prezentację tematyki kresowej, zaś Księżom Pallotynom za udostępnienie sali Centrum Dialogu, na to spotkanie. □

opr. Krystyna Orłowicz

Z blogu red. Macieja Morawskiego – maciejmorawski.blox.pl

foto. A. Zawadzka

13 listopada

Wielką wagę ma to, iż francuski kardynał Philippe Barbarin, arcybiskup Lyonu w wywiadzie — dla włoskiego tygodnika l'Espresso a cytowanym również przez „Observatore Romano” — ujawnił, że przed konklawe w czasie poufnych narad kardynałów, Jose Maria Bergoglio dał wyraz przekonaniu, że Kościół jest chory i musi się sam leczyć! Jasne dla mnie, iż całe

obecne działania papieża Franciszka, to właśnie owo leczenie Kościoła. I to leczenie z miejsca okazujące się skutecznym! Papież Franciszek, umie trafiać ludziom, w tym i młodzieży do serca, oczywiście, iż jak niedawno stwierdzał „Gość Niedzielny” jest on gwiazdą interetu: fragmenty jego wypowiedzi i jego apele, czytane są przez miliony ludzi. Rzuca się w oczy, że prestiż Kościoła błyskawicznie wzrasta. Np. w Polsce ponoć już — czyli błyskawicznie — nastąpił wydatny wzrost powołań do zakonów męskich, takich jak franciszkanie (zarówno „brązowi” jak i „czarni”), salezjanie, jezuiti i kapucyni!

W odpowiedzi na pytania czytelników, stanowczo zaprzeczam tezie, iż papież Franciszek w swym trudnym boju jest sam. Wręcz przeciwnie. Stoi za nim potężna grupa kardynałów, zakonników, księży także np. wielkich katolickich socjologów i speców od sondaży, czy też od „futuologii”. Grupa, która jasno

widzi obecne i przyszłe zagrożenia..., dobrze wie, że reformy są konieczne. Jednak, jak już nieraz pisałem, najwyraźniej idzie o to, by działać przykładem, a nie nakazami, by uniknąć zamętu, sporów i zgrzytów. Przecież rzecz w tym, by Kościół wzmacniać, a nie pogrążyć w chaosie. Trzeba też pamiętać, że cały Kościół to jedna wielka rodzina: wszelkie różnice zdań trzeba przezwyciężać metodą kolegalnej debaty, ze wzajemną miłością i wielką wyrozumiałością. Nie wolno nam również zapominać, że pewna liczba duchownych dobrze starszego pokolenia ma sposób myślenia, nawyki, styl zachowania wywodzący się z przeszłości, i że temu stylowi czasem towarzyszy brak wyczucia reakcji młodzieży i nieumiejętność dialogu z mediami.

Dwoje moich słuchaczy, przepraszam czytelników, pyta mnie, dlaczego otaczam wysokim szacunkiem naszych polskich biskupów. Odpowiedź prosta. Myślę, że dla Kościoła zasadniczą sprawą jest: mocne poczucie więzów zespalających całą naszą katolicką rodzinę. Za swój obowiązek uważam w pełni respektować naszych hierarchów, zwalczać pochopne osądy i wszelkie kłótnie oraz podziały! Nie zmienia to faktu, że w pełni stawiam na będącą obecnie w toku odnowę, że jestem zwolennikiem zwiększenia aktywnej roli laikatu, oczywiście również inteligencji katolickiej, w tym wybitnych kobiet (wszak papież Franciszek, dał jasno wyraz przekonaniu, że kobiety w Kościele nie mogą być tylko służącymi). □

Pan Jezus powiedział, że narodził się i przyszedł na świat, nie dla zbawienia sprawiedliwych, lecz uzdrowienia chorych (Ep III.1082)

Grupa modlitwy św. Ojca Pio zaprasza na wspólną modlitwę i adorację

w każdą: - pierwszą niedzielę miesiąca, o godz. 17 - drugą sobotę miesiąca, o godz. 19

Parafia Miłosierdzia Bożego - Paryż - 20, rue Legendre (M° Villiers)

Kontakt i info.: 06 99 28 00 25.

Pielgrzymka do Ziemi Świętej 14-24 marca 2014

Koszt Pielgrzymki: 1320.00 €

Polska Mi. ja Katolicka za prasa do udziału w Pielgrzymce do Ziemi Świętej, którą organizuje z Polską Wspólnotą w Dourges.

Program pielgrzymki obejmuje zasadnicze miejsca związane z życiem i z działalnością Pana Jezusa: Betlejem, Nazaret, Jerozolima, Jezioro Genezaret, Góra Błogostawieństw, Kafarnaum, Kana Galilejska, Góra Tabor i Góra Karmel.

Wylot do Ziemi Świętej izraelskimi liniami lotniczymi EL AL i powrót: lotnisko Paryż - CDG. W kosztach Pielgrzymki zawarte są: transfery w Izraelu, hotele (pokoje dwu-osobowe), trzy posiłki dziennie, ubezpieczenie i opłaty wstępów.

Bliższe informacje zostaną podane zgłoszonym na „spotkaniu” w Dourges i w Paryżu z początkiem lutego 2014 r.

Zgłoszenia na Pielgrzymkę (ilość miejsc ograniczona) do 31 grudnia 2013 przyjmują:

- od rodaków z Regionu Północnego: ks. Leszek Wojcie-

chowski, 59 ter, Cité Bruno 62119 Dourges; tel. 03 21 20 10 37 albo 06 58 26 13 20

- od rodaków z Regionu Paryskiego i z pozostałego terytorium Francji: Ks. Krystian Gawron, 11, rue Jules Guesde 92130 Issy-ses-Moulineaux; tel. 01 46 45 79 79 albo 06 27 96 36 40; e-mail: ks.ktystian.gawron@gmail.com

Przy zgłoszeniu należy podać: nazwisko, imię (imiona) - figurujące w paszporcie, datę jego ważności, datę urodzenia (do ubezpieczenia), adres, telefon i adres e-mail. Zgłoszenie jest ważne po uiszczeniu kwoty: 500 €. Czeki należy wystawiać na: Aumônerie Polonaise CCP 23 343 69 N Paris z dopiskiem: „Ziemia Święta” bądź na: „Mission Catholique Polonaise - Dourges”. □

Przewodnictwo Pielgrzymki - ks. dr Krystian Gawron

Owoce Forum katolickiego - jesień 2013

16 listopada w Seminarium Polskim w paśmie paryskim Issy-les-Moulineaux odbyło się jesienne Forum katolickie poświęcone zagrożeniom chrześcijaństwa, ze szczególnym uwzględnieniem modnej ostatnio ideologii gender. Organizatorami spotkania była Polska Mi. ja Katolicka we Francji i Polskie Zjednoczenie Katolickie Regionu Paryskiego. Dość liczne zgromadzenie uczestników świadczyło, że temat, z którym przyszło się zmagać prelegentom jest wciąż tak bardzo aktualny.

Po Mszy św., Rektor PMK ks. inf. Stanisław Jeż, osobiście powitał gości Forum i otworzył jego obrady. Wicerektor ks. dr Krystian Gawron przejął następnie prowadzenie obrad, a przy okazji przedstawił m.in. historię paryskiego Seminarium Polskiego, w którego murach odbywała się sesja.

W pierwszej części obrad zaproszeni goście mieli okazję wysłuchać wykładu ks. prof. Tadeusza Guza (KUL) o neomarksistowskich korzeniach ideologii gender. Prelegent przywołał tu tzw. szkołę frankfurcką, czyli grupę ludzi zajmujących się od lat 20-tych XX w. radykalizacją myśli marksistowsko-leninowskiej. Chodzi tu o tzw. neomarksistów (m.in. Max Horkheimer, Fromm, Habermas, Adorno, Marcuse). Choć od ich działalności minęły lata, szkoła ta zdaje się przejmować spadek po marksizmie „klasycznym” i być punktem wyjściowym dla „nowoczesnych” ideologii, m.in. w rodzaju genderyzmu. Ks. prof. Guz zwrócił m.in. uwagę na takie zjawiska jak „deteologizacja” przestrzeni dyskusji i konsekwentna „dehumanizacja” osoby ludzkiej. Neomarksisti proponują wyrzucenie z myśli naukowej całej dotychczasowej historii świata wszystkich słów i wszystkich treści, które mają jakiś wymiar transcendentny. W ich filozofii mamy m.in. negację jakiegokolwiek podmiotowości (radykalne odrzucenie metafizyki), a co za tym idzie relatywizację wszelkich praw. Razem z kasacją osoby ludzkiej, idzie też koniec np. instytucji małżeństwa i fetyszycyzacja związków

kobiety i mężczyzny. Szkoła Frankfurcka ma odległe początki m.in. w oświeceniu XVIII wieku, ale - na co zwrócił uwagę prelegent - można tu odnaleźć i echa reformacji, czy Marcina Lutera.

W II części Forum miały już miejsce krótsze wystąpienia prelegentów, które rozpoczęła dr M. Kacprzak z Wyższej Szkoły Kultury Społecznej i Medialnej w Toruniu. Odniosła się ona do przeprowadzonej przez nią analizy oficjalnych dokumentów, które dokonały jakiejś absorpcji ideologii gender, czy szerzej - tzw. „polityki poprawności”. Tego typu proceder odbywa się dość niespostrzeżenie i zaczyna, np. w oficjalnych dokumentach agend ONZ(!). Dr Kacprzak zwróciła szczególną uwagę na trzy aspekty takiej działalności: redefiniowanie pojęć (manipulacji językowych, które zakłamyją rzeczywistość), wprowadzanie „walki klas” w ujęciu historycznym (od robotników, przez grupy rasowe, po zajmujące obecnie miejsce „uciśnionych” mniejszości seksualne) i wreszcie na zmiany w obrębie prawa (tworzenie nowych „norm” jak np. pojawianie się słynnej już „homofobii”). Międzynarodowe organizacje, jak wspomniany ONZ, wprowadzają „postępowe” idee także w formie... szantażu, uzależniając np. pomoc materialną dla krajów Afryki od tolerowania w nich homoseksualizmu.

Z filozoficznymi podstawami genderyzmu zaznajomił zebranych dr Marek Czachorowski z Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Poczynił on ważne zastrzeżenie, że

foto. T. Różycki

Programme du Forum
Harnes, le 14 décembre 2013

9.45-10.15: - Accueil et temps de prière, introduction sur le thème et le déroulement du forum par le père doyen Daniel Zylinski.

10.15-11.00: - Intervention de Mr et Mme Fovet-Stefanczyk l'Encyclique du pape Francois Lumen Fidei.

11.15-12.00: - Questions/dÉbat sur l'Encyclique.

12.15-14.00: - Repas Salle Chopin.

14.15-14.45: - Interventions de Mr le Prof. Gabriel Garcon, président des Conseils Pastoraux de la M.C.P. de France.

15.00-16.00: - Travail en groupes.

16.15-17.00: - mise en commun des groupes.

17.00-18.00: - Messe D'action de Grâce du IIIème Dimanche de l'Avent préparée par l'Association des Dames du Rosaire.

IV Forum Laikatu - 2013

Polskie Zjednoczenie Katolickie - dekanat północnej Francji
zaprasza na spotkanie w Adwencie
w Kaplicy Najświętszego Serca Jezusowego W Harnes
w sobotę 14 grudnia 2013 r.

Odcinek do odesłania - (coupon à renvoyer avant le 8 décembre 2013)

à Mr. Juškowiak Édouard: 20, rue du 1er Mai - 62430 Sallaumines - (03 21 67 73 37),
accompagné du règlement, CCP ou chèque bancaire, établi à l'ordre de: Union Nationale
des Associations Catholiques Polonaises en France CCP 1 367 86 A Centre Lille.

Nazwisko (Nom): .....
Imię (prénom): .....
Adresse: .....
Code postal et Ville: .....
Téléphone: .....
- prendra(ont) part au repas du midi: ..... x 20 = ... euros

wglądu w istotę ludzkiej płciowości i różnic pomiędzy kobietą a mężczyzną może dokonać tylko filozofia. Owe różnice konstytuują człowieka w filozofii klasycznej. Ich zacieranie, czy tzw. emancypacja kobiet i feminizm prowadzą na ścieżki marksizmu. Genderyzm nie jest filozofią, czyli poszukiwaniem prawdy, ale poszukiwaniem własnego interesu pewnych grup.

Dr Kazimierz Krajewski z KUL omówił z kolei antropologiczne podstawy ludzkiej płciowości. Bazą dla jego wyводу stała się antropologia i nauczanie Jana Pawła II. Podkreślił on m.in., że funkcja płci ma rolę osobotwórczą, a cielesność, która jest miejscem wyrażania osoby, kobietę i mężczyznę różnicuje.

Ostatnią część Forum, prowadzoną przez dra Krajewskiego rozpoczął wykład prof. Włodzimierza Dłubacza (KUL) o „nowym ateizmie”. Jak się okazuje nie chodzi tu wcale o jakiś rodzaj nowej filozofii, ale o odkurzenie dość starych już koncepcji neopozytywizmu i scientyzmu, które „bawiły się” w „naukową” negację Boga. „Nowym ateizmem” określa się idee wyrażone w twórczości kilku ideologów (pisarz, filozof, dziennikarz) ateistów z USA, którzy wyznają pogląd, że religii nie powinno się nawet tolerować, ale należy jej przeciwdziałać, poddawać krytyce, ośmieszać i zwalczać wszystkie jej formy. „Nowi ateści” twierdzą, że współcześnie nauka wymaga już mniej przyzwalającej postawy wobec religii, „przesądów” i „religijnego fanatyzmu”. Religia, „jako źródło wszelkiego zła” dominuje w twórczości i działalności przede wszystkim takich ideologów jak Richard Dawkins, Daniel Dennett, Sam Harris i Christopher Hitchens. W 2007 roku nazwano ich „Czterema Jeźdźcami”.

Prof. Dłubacz omawiając ich poglądy wskazał także na praktyczne konsekwencje ich postulatów, jak np. próby neutralizacji religii w życiu państwowym, czy politycznym. Wspomniani ideolodzy sprzeciwiają się jakiegokolwiek tolerancji wobec wierzeń; uznają wyższość ateizmu nad religiami, które są nie tylko „fatszywe”, ale i „szkodliwe społecznie”. Nowy ateizm jest

formą nowej utopii, w dodatku dość groźnej przez swój konfrontacyjny charakter. Filozofia to dość stara, ale podana w nowej i atrakcyjnej formie wypełnia pustkę po skompromitowanym, ludobójczymi praktykami, ateizmie „klasycznego” marksizmu-leninizmu.

Charakter naukowej konfrontacji genderyzmu z osiągnięciami nauki (ciekawej zwłaszcza w aspekcie poprzedniego wykładu prof. Dłubacza) miało wystąpienie prof. Claudine Kiedy (CNRS Orlean), której francuskojęzyczny wykład nosił tytuł „L'apport de la génétique et l'épigénétique dans la notion de genre”. Przedstawiła w nim m.in. granice i obszary dokonań nauki.

Ostatnim wykładem wieczoru była, przedstawiona jako głos w dyskusji, wypowiedź dra Sebastiana Flisiaka na temat „Twardych dowodów naukowych”, czyli „jak teoria ewolucji odmienia świat”.

Warto dodać, że praktycznie po każdym z wykładów odbywały się ciekawe i ożywione dyskusje.

Podziękowania dla uczestników tego pracowitego dnia Forum Katolickiego przekazał wicerektor PMK ks. dr K. Gawron. Na miejscu można też było nabyć publikacje niektórych z prelegentów i teksty wykładów, z których dochód przeznaczono na Stowarzyszenie Miłośników Filozofii Klasycznej.

Bilans jesiennego Forum Katolickiego w regionie paryskim wypada wyjątkowo ciekawie. Wdzierająca się w rzeczywistość ideologia gender stanowi bowiem duże zagrożenie społeczne. Podjęcie tego tematu, głównie na bazie filozofii klasycznej, neglżuje autentyczne intencje propagatorów tej mody, odstania neomarksistowskie korzenie i lewicową proveniencję całego ruchu. Tylko rozpoznane choroby cywilizacyjne, da się leczyć. Pewien niedosyt mógł powodować jedynie brak konfrontacji z genderyzmem w aspekcie socjologicznym, czy nawet politycznym, co mogłoby uzupełnić obraz zagrożeń i poszerzyć analizę zjawiska. □

Bogdan Usowicz

Święto 11 Listopada w Lyonie

Maria- Teresa Diupero

Święto Odzyskania Niepodległości, tak bliskie każdemu Polakowi, zapisało się piękną kartą w historii Polonii liońskiej.

W tym roku uroczystości trwały kilka dni, a rodacy mieli okazję do spotkań i zadumy nad losami naszej Ojczyzny – w kościele polskim, w konsulacie, na cmentarzu polskich żołnierzy i w szkole polskiej. Jeden data, jedno święto – potoczyły w piękny sposób różnorakie wątki naszej tożsamości: patriotyczno-narodowy, religijny, obywatelski.

W niedzielę 10 listopada, o godz. 11.30 została odprawiona w kościele polskim uroczysta Msza święta pod przewodnictwem ks. prał. Ryszarda Wąsika, głównego przełożonego organizacji „Eglise en détresse” i przyjaciela bł. księdza Jerzego Popiełuszki. Na początku Eucharystii ks. proboszcz Paweł Witkowski, przywitał przybyłych, a nawiązując do uroczystości w Polsce, zachęcał abyśmy i my dobrze służyli Polsce, idąc śladem naszych wielkich rodaków. W kazaniu ks. prał. Wąsik odwoływał się do dwóch zagadnień. Pierwsze to kościół prześladowany a drugie to aktualna sytuacja społeczna i polityczna w Polsce. W tej kwestii dzielił się z wiernymi głębokim niepokojem o dzisiejszy dzień naszej Ojczyzny, „w której zapowiadała epidemia egoizmu i snobizmu”. Przytoczył tu bardzo wymowne porównanie – Chrystusa płaczącego nad Polską, jak niegdyś nad Jerozolimą. Przywołując słowa Jana Pawła II, uczył, że „demokracja bez wartości staje się totalitaryzmem”. Na koniec zachęcał do wiary w Boga i do powrotu do wiary tych, którzy od niej odeszli, bo „Bóg nie jest Bogiem umarłych, lecz żywych”.

Tego samego dnia o godz. 15-tej odbyła się piękna i wzru-

szająca uroczystość na cmentarzu wojskowym La Doua, na której zgromadzili się Francuzi, Włosi, Brytyjczycy, Belgowie, Polacy, mer dzielnicy, przedstawiciele władz miejskich, wojsko, reprezentanci organizacji polskich i polsko-francuskich. Przybyli tu, aby oddać hołd żołnierzom, którzy oddali swe życie w obronie Francji (1914-1918, 1939-1945). Podczas uroczystości proboszcz parafii polskiej i polsko-francuskiej w Lyonie ks. Paweł Witkowski czytał fragment Ewangelii św. Jana, mówiący o śmierci i przemijaniu, o ofercie i zmartwychwstaniu, a uczniowie Szkoły Polskiej złożyli wieńce na grobach polskich lotników. Kontynuacją uroczystości było spotkanie w Konsulacie RP w Lyonie, które odbyło się 14 listopada wieczorem. W swoim wystąpieniu Konsul generalny, pan Dariusz Wiśniewski mówił o dziejach Polski, podkreślając zwłaszcza wielki wysiłek zbrojny pokoleń naszych rodaków, by zachować niepodległość naszej Ojczyzny; mówił też o polskim patriotyzmie i bohaterach polskiej sprawy, m.in. Józefie Piłsudskim i Romanie Dmowskim, o uczestnikach powstań narodowych. Dziękował również księżom polskim w Lyonie, którzy działają dla dobra Polski oraz nauczycielom – za podtrzymywanie polskich tradycji i krzewienie naszej kultury we Francji. Na zakończenie prosił, abyśmy zawsze trwali w jedności, służąc Polsce. Wystuchaliśmy też koncertu muzyki patriotycznej i mogliśmy spróbować przysmaków kuchni polskiej.

W sobotę 17 listopada w szkole polskiej uczniowie wraz z nauczycielami przygotowali uroczysty apel poświęcony wolności i niepodległości Polski. □

fot. Babin-Czechowicz

Boulay les Barres

Cérémonie des Croix de moisson

Nicole Pinsard
Conseiller général-Maire

Dans ce village de « Petite Beauce » et fidèles à leur tradition, des petites mains agiles se réunissent tous les ans durant l'été pour tresser les fameuses croix ainsi que d'autres objets décoratifs et préparer cette cérémonie.

Dans une ambiance amicale, conviviale une équipe intergénérationnelle prend plaisir à se retrouver, encouragée par ses prêtres polonais : Père Augustin Gurgul, Père Stanislas Kata, rejoints maintenant par Père Pierre Sagan. C'est avec de la paille récoltée 15 jours avant les moissons qui sera séchée, ébouillantée, trempée puis tressée que seront confectionnés tous les sujets qui orneront l'Eglise.

Cette année, les équipes municipale et paroissiale étaient heureuses de saluer et de remercier de sa présence Monseigneur Christian Gawron, Vice-Recteur de la Mission Catholique Polonaise en France qui a concélébré cette messe avec le Père Stanislas.

Nous sommes toujours fiers d'accueillir notre Député-Maire d'Orleans, Serge Grouard, tous les élus et les paroissiens de nos villages voisins.

Dans cette petite église Saint-Aignan, Le Maire, Nicole Pinsard, a félicité tous les acteurs qui s'associent afin de perpétuer ces coutumes : les musiciens de la fanfare du village, les habitants qui proposent des objets décoratifs mais également les agriculteurs qui permettent d'entrer dans leurs champs

de céréales et de fleurs. Cette messe permet d'offrir tous les produits de la terre, le labeur des paysans et celui de toute l'équipe de tressage qui concrétise ainsi sa fidélité à l'Eglise, à la paroisse.

De plus, comme la culture des céréales a toujours été associée au domaine religieux, on comprend mieux que l'art du tressage ait pu aussi se trouver lié à certaines pratiques magiques. On imagine facilement les 1ers paysans dépourvus de corbeilles se mettre à tresser quelques tiges de blé ou d'avoine pour confectionner un petit récipient à

grains ou un panier à fruits. Mais tout cela paraît bien loin à nos esprits modernes et les manifestations d'aujourd'hui peuvent sembler futiles, voire inutiles, puisque ces coutumes ont souvent disparu de nos campagnes.

Quelles que soient nos croyances, nos sensibilités, l'Eglise située au cœur du village a toujours été un lieu de rassemblement, d'accueil, d'échange et de partage.

Bien sûr, cette cérémonie ne pourrait exister sans encouragements, sans la volonté et la conviction de toute une équipe. □

„Les traditions de Noël en Pologne”

3 - 20 grudnia

WYSTAWA - Boulogne-Billancourt

Stowarzyszenie polsko-francuskie Art-Culture-Tradition z Boulogne-Billancourt zaprasza wszystkich Polaków z Kraju i z Francji, i przyjaciół Polski na wystawę od 3 do 20 grudnia 2013

„Les traditions de Noël en Pologne”

w Permanence du Quartier 63, rue de Paris (obok szkoły Maître Jacques) w Boulogne-Billancourt
Wystawa jest otwarta od poniedziałku 14h-18h do piątku 9h-12h/14h-18h

ASSOCIATION FRANCO-POLONAISE

Art - Culture - Tradition

• **Dowóz materiałów**

• **Wywóz GRUZU**

TEL. **06 21 36 32 09**

snb@entreprisedemolition.fr

POLSKI SKLEP! w Aulnay sous Bois

Artykuły spożywcze:

nabiał, wędliny, napoje, alkohole...

kuchnia tradycyjna realizowana na miejscu:

pierogi, gołąbki, krokiety, bigos...

oraz ciasta: **sernik, makowiec, szarlotka**

2 bis bld de Strasbourg, 93600 Aulnay sous Bois

tel. 01 43 30 32 94 | sklep.aulnay@gmail.com

(przyjmujemy zamówienia na kolacje i uroczystości)

ZAPRASZAMY

SAMI SWOI

Polskie sklepy spożywcze!!!

NISKIE CENY, WYSOKA JAKOŚĆ, SZEROKI WYBÓR ART. SPOŻYWCZYCH,
ALKOHOLE, NABIAŁ, WĘDLINY, NAPOJE, POLSKA PRASA

ZAPRASZAMY:

NOWY SKLEP!!

93600 AULNAY SOUS BOIS

23, AV ANATOLE FRANCE

WTO-SOB 10.30 – 19.30;

NIEDZ. 10.00 – 14.00

TEL: 01 72 51 62 00

– RER B - AULNAY SOUS BOIS

94200 IVRY SUR SEINE

44, RUE LENINE

PON-SOB 10.00 – 20.00

TEL: 01 70 25 46 62

– METRO 7 MAIRIE D'IVRY

– RER C - IVRY SUR SEINE

BUS 125 PRZYSTANEK MOLIÈRE

e-mail: sami.swoi@onet.pl

Prosto z Polski!

LUXSUS - PRZEWOZ OSÓB I TOWARÓW DO
POLSKI - OLSZYNA, WROCŁAW, KATOWICE, KRAKÓW,
RZESZÓW. TEL.: 06 62 75 50 06;
01 42 38 63 20; (00 48 12) 284 12 50!

Poradnia Psychologiczna

przy Parafii polskiej w Paryżu XVI

- 18, rue Claude Lorrain

przyjmuje bezpłatnie

- w niedziele o godz. 17⁰⁰

TRANSPORT:

- wywóz gruzu,
- dowóz materiałów,
- przeprowadzki.

T. 06 98 58 86 36

Rozliczenia księgowo

07 60 74 90 98

WYWÓZ GRUZU. TRANSPORT.
120€ – 60€!

TEL. 06.20.03.34.85

Dr Danuta Baranowicz-Schouker chirurgien-dentiste

33, rue Poissonnière – 75002 Paris, M^o Bonne Nouvelle

tél. 01 42 33 60 31; 06 20 25 08 15

(mówimy po polsku)

Specjalistyczny Gabinet Ortodontyczny

DR AGNÈS PALUCHA

118, av. Jean-Jaurès - 75019 Paris, Métro: Ourcq/Laumière

tél. 01 83 96 03 00

PSYCHOLOG-TERAPEUTA: TEL. 01 45 88 58 60

udziela pomocy w przypadku:

problemów życiowych, depresji, ciężkich chorób, żałoby...

Poradnictwo legalne

PRZEWOZY

FRANCJA - POLSKA

monikabus@interia.eu

wyjazdy w każdą niedzielę
paczki odbieramy i dostarczamy
na terenie całej Polski

Polska: +48 (15) 84 22 885, +48 (0) 602 358 007
Francja: 06 24 39 24 21; 06 67 03 86 45

PRZEWOZY OSÓB - PACZEK - PRZESYŁEK - TRANSPORT AUT - PRZEPROWADZKI

Administracja biura, sekretariat francusko-polski:
kosztorysy, faktury, kontakty telefoniczne, tłumaczenia.

Konsulting: identyfikacja potencjalnych partnerów
biznesowych, nawiązywanie nowych kontaktów.

Kontakt: 06 11 10 02 36

**TOWARZYSZENIE W URZĘDACH,
LEKCJE JĘZYKA FRANCUSKIEGO.**

TEL. 06 12 79 44 37; agnieszkapl@hotmail.fr

GŁOS
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE

UWAGA! Drobne ogłoszenia w G.K.: 1 €/słowo; przy powtórzeniach – od trzeciego razu – 0,7 €/słowo; ogłoszenia ekspresowe – we Wkładce G.K.: 6 € („szukam pracy” – 4 €); przy powtórzeniach – 50% ceny; – „usługi” – do 10 słów: – 8 € (powtórzenia 5 €), do 20 słów – 12 € (powtórzenia 8 €). Ogłoszenia umieszczamy dodatkowo na stronie internetowej G.K. (www.glos-katolicki.eu) – dopłata wynosi -1 € na tydzień („usługi” – 2 €)! Reklamy (ceny w zależności od ilości powtórzeń i wielkości) – inf. i cennik w redakcji

GK – 263 bis, rue Saint Honoré, 75001 Paris – II piętro: w godz. 9–12h30 i 15–18, od poniedziałku do piątku; tel. 01 55 35 32 28(31); 01 42 96 23 29; fax 01 55 35 32 29; e-mail: vkat@club-internet.fr

Bilety autokarowe i samolotowe

Janosik SINDBAD Paryż: 252, rue Rivoli - 2, rue Mondovi
tel. 01 44 69 30 80, 01 40 20 00 80.

Wyjazdy 7 razy w tygodniu.

Z Paryża (12⁴⁵), Reims (14⁴⁵), Metz (17⁰⁰)

do: Polski Południowej i Centralnej;

16⁰⁰ - z Paryża do innych miejscowości, w sumie 145 miast.

Czynne 7 dni w tygodniu - przesyłki i paczki do Polski

Bienvenue en Normandie!

Venez fêter votre mariage
dans cette grange du XIIe siècle,
au milieu d'un grand jardin fleuri.

Nous sommes à 120 km de Paris

Documentation sur demande

Contactez-nous au 06 03 79 69 23 ou 02 32 30 96 16, site internet: www.grange-de-pommereuil.com

Grupy rodzinne Al-Anon
Nadzieja dla krewnych
i przyjaciół alkoholikówAnonimowość jest podstawową za-
sadą Al-Anon. Czekamy na Ciebie!
Tel: 06 26 45 56 46**Al-Anon** jest wspólnotą kobiet i męż-
czyzn, na życie których wpływa picie
alkoholu członka rodziny lub bliskiej
osoby. Krewni oraz przyjaciele mogą
wiele uczynić, aby pomóc zarówno so-
bie jak i osobie mającej problem z al-
koholem. **Spotkania odbywają się w
każdy wtorek o godzinie 20**
(w salce obok kościoła polskiego NMP w Paryżu
- metro: Concorde)**Grupa Alateen** spotyka się w drugi i ostatni
wtorek każdego miesiąca o **godz. 20****BIURO TŁUMACZEŃ
W. A. KOCZOROWSKI**Tłumacz przysięgły przy Sądzie Apelacyjnym w Wersalu
90, rue Anatole France - 92290 Châtenay-Malabry
lub4, villa Juge - 75015 Paris (M^o Duplex)

tel. 01 70 28 55 66 lub 06 07 71 52 90; (e-mail: wakocz@aol.com).

Tłumaczenia urzędowe, redakcja podań i pism, formalności
prawno-administracyjne w urzędach, kancelariach notarialnych i sądach.**TŁUMACZENIA – KONSULTACJE PRAWNE****S. Bocianowski - dr Prawa Międzynarodowego
SPECJALISTA PRAWA POLSKIEGO
Ekspert Sądowy – Tłumacz Przysięgły**

105 bis, Bd de Grenelle, 75015 Paryż

Tel/fax : 01 43 06 00 70, 06 17 98 60 20, e-mail: bocianowski@sfr.fr

Sprawy małżeńskie, administracyjne, emerytalne,
spadkowe, nieruchomości itp. w Polsce i we Francji.

Dammare Les Lys-L'espace NINO FERRER Place Paul Bert

31 grudnia od 20⁰⁰ do 5⁰⁰ rano

Polskie Towarzystwo Katolickie zaprasza na

Bal Sylwestrowy

Gra orkiestra z Polski

Wstęp 90 € od osoby. W cenie biletu świąteczne Menu.

Rezerwacja płatna do 25 grudnia 2013

tel. 01.64.37.06.35; 06.64.79.73.82.

ŚWIEŻE PRODUKTY PROSTO Z POLSKI

WĘDLINY

BIAŁY SER

WÓDKA

PIWA

OGÓRKI

MARYNOWANE

WYROBY

CUKIERNICZE

I WIELE INNYCH PRODUKTÓW

Zapraszamy

od Poniedziałku do Soboty od 10⁰⁰ do 19⁰⁰w Czwartki od 12⁰⁰ do 20³⁰St-Germain-en-Laye – 2, rue d'Hennemont
tel. 01 30 61 40 59 | e-mail: baltyk@orange.fr**- WIDEOFILMOWANIE
- FOTOGRAFIA OKOLICZNOŚCIOWA
CHRZEST, KOMUNIA, ŚLUB
- kamerzyści i fotograf do Państwa dyspozycji**
tel. 06 50 99 55 47; www.photovideoart.fr**GŁOS
KATOLICKI****DARCZYŃCA**

Mme Jagod Marzena -

50€

Dalsza część Listy Przyjaciół będzie się ukazywać w kolejnych numerach GK
Czytelnikom, którzy wspierają Głos Katolicki „Prenumeratą Przyjaciół”,
składamy serdeczne podziękowania. (Redakcja)**GŁOS
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE**

Tygodnik polski za granicą

(Hebdomadaire de l'émigration polonaise)

N° 41 (2523): 1.12.2013

Commission paritaire N°: 0515 G 86630;

ISSN: 1279-953X

Cena (Prix au n°): 1,55 €

Wydawca (Editeur): Polska Misja Katolicka we Francji (La Mission Catholique Polonaise en France) – tél. 01 55 35 32 32
Adres (Adresse): 263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris. Tél.: 01 55 35 32 28; 01 55 35 32 31; fax 01 55 35 32 29.

E-mail: vkat@club-internet.fr, vkat@sfr.fr | www.glos-katolicki.eu

CCP 12 777 08 U Paris; CCP 19 180 05 U Paris.

Dyrektor Publikacji (Directeur de la Publication): Ks. inf. Stanisław Jeż – Recteur MCP.

Redaktor (Rédacteur): Paweł Osikowski; Zespół (Rédaction): ks. Tomasz Sokół.

Druk (Imprimerie): INDICA – 2, rue du 19 mars 1962 – 28630 Le Coudray; tel. 02 37 88 18 81.

Abonnement (Abonement): 1 rok (1 an) – 56,60 €, pół roku (6 mois): 30,30 €.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych, zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i nie odpowiada za treść ogłoszeń.

Numer złożony do druku (soumis à l'impression): 20.11.2013

Inf. o prenumeracie na str. 3

PONIEDZIAŁEK 2 GRUDNIA

8⁰⁰ - Informacje 8¹⁵ - Wieś to też Polska 9³⁰
 - Octava dies 10⁰⁰ - Informacje 10²⁵ - Słowo Życia 10³⁰ - Rozmowy niedokończone 11⁵⁵
 - Święty na każdy dzień 12⁰⁰ - Anioł Pański 12⁰⁵ - Informacje 12¹⁵ - By odnowić oblicze ziemi 13⁰⁵ - Koncert życzeń 14³⁰ - Rozmowy niedokończone 15⁴⁰ - Święty na każdy dzień 15⁴⁵ - Słowo Życia 15⁵⁰ - Pytasz i wiesz 16⁰⁰ - Informacje 16¹⁰ - Wspomnienia z Wilna 16³⁰ - Tydzień z Ziemi Świętej 16⁵⁰ - Reportaż 17²⁰ - Reportaż 17⁴⁵
 - Informacje 18⁰⁰ - Spotkanie Rodziny Radia Maryja 21²⁰ - Informacje 21⁴⁰ - Polski punkt widzenia 22⁰⁵ - Świat w obrazach

WTOREK 3 GRUDNIA

8⁰⁰ - Informacje 8¹⁵ - Polski punkt widzenia 8⁴⁰ - Reportaż 9³⁵ - Wspomnienia z Polski 9⁵⁰ - Słowo życia 9⁵⁵ - Święty na każdy dzień 10⁰⁰ - Informacje 10¹⁵ - Jak My to widzimy 10²⁰ - Słowo życia 10⁵⁰ - Tydzień z Ziemi Świętej 11¹⁰ - Mocni w wierze 11⁵⁰ - Słowo życia 12⁰⁰ - Modlitwa Anioł Pański 12⁰⁵ - Informacje 12³⁵ - Święty na każdy dzień 14⁰⁰ - Z wędką nad wodę 15⁴⁵ - Słowo życia 15⁵⁰ - Pytasz i wiesz 16⁰⁰ - Informacje 16¹⁰ - Kalejdoskop młodych 16³⁰ - Aktualności WSKSiM 16⁴⁵ - Święty na każdy dzień 17⁰⁰ - Program poradnikowy 17²⁵ - Święty na każdy dzień 17³⁰ - Reportaż 18⁰⁰ - Anioł Pański 18⁰⁵ - Informacje 18¹⁵ - Rozmowy niedokończone 19³⁰ - Program dla dzieci 20⁰⁰ - Informacje 20²⁰ - Modlitwa różańcowa 20⁵⁰ - Myśląc Ojczyzna 21²⁰ - Informacje 21⁴⁰ - Polski punkt widzenia 22⁰⁵ - Świat w obrazach

ŚRODA 4 GRUDNIA

8⁰⁰ - Informacje 8¹⁵ - Polski punkt widzenia 8⁴⁰ - Program dla dzieci 8⁵⁵ - Słowo Życia 9⁰⁰ - Kalejdoskop młodych 9²⁰ - Aktualności WSKSiM 9⁵⁰ - Słowo życia 09⁵⁵ - Święty na każdy dzień 10⁰⁰ - Audiencja generalna 11²⁵ - Myśląc Ojczyzna 11⁵⁰ - Słowo życia

11⁵⁵ - Święty na każdy dzień 12⁰⁰ - Anioł Pański 12⁰⁵ - Informacje 14²⁰ - Święty na każdy dzień 14³⁰ - Rozmowy niedokończone 15³⁰ - Pytasz i wiesz 15⁴⁵ - Słowo Życia 15⁵⁰ - Pytasz i wiesz 16⁰⁰ - Informacje 16¹⁰ - Na zdrowie 17⁰⁰ - Po stronie prawdy 18⁰⁰ - Anioł Pański 18⁰⁵ - Informacje 18¹⁵ - Rozmowy niedokończone 19²⁵ - Święty na każdy dzień 19³⁰ - Program dla dzieci 20⁰⁰ - Informacje 20²⁰ - Modlitwa różańcowa 20⁵⁰ - Myśląc Ojczyzna 21²⁰ - Informacje 21⁴⁰ - Polski punkt widzenia 22⁰⁵ - Świat w obrazach 22¹⁵ - Słowo Życia

CZWARTEK 5 GRUDNIA

8⁰⁰ - Informacje 8¹⁵ - Słowo życia 8²⁰ - Polski Punkt Widzenia 8⁴⁰ - Program dla dzieci 9⁰⁰ - Na zdrowie 9⁵⁰ - Słowo życia 10⁰⁰ - Informacje 10¹⁵ - Rozmowy niedokończone 11²⁵ - Felieton 11⁵⁰ - Słowo Życia 11⁵⁵ - Święty na każdy dzień 12⁰⁰ - Anioł Pański 12⁰⁵ - Informacje 14²⁰ - Słowo życia 14²⁵ - Święty na każdy dzień 14³⁰ - Rozmowy niedokończone 15⁴⁵ - Słowo Życia 15⁵⁰ - Pytasz i wiesz 16⁰⁰ - Informacje 16¹⁰ - Z wędką nad wodę 17³⁰ - Reportaż 18⁰⁰ - Anioł Pański 18⁰⁵ - Informacje 18¹⁵ - Rozmowy niedokończone 19³⁰ - Program dla dzieci 20⁰⁰ - Informacje 20²⁰ - Modlitwa różańcowa 20⁵⁰ - Felieton 21²⁰ - Informacje 21⁴⁰ - Polski punkt widzenia 22⁰⁵ - Świat w obrazach

PIĄTEK 6 GRUDNIA

8⁰⁰ - Informacje 8¹⁵ - Polski punkt widzenia 8⁴⁰ - Program dla dzieci 9¹⁰ - Słowo Życia 9¹⁰ - Święty na każdy dzień 9⁴⁵ - Duc in altum 10⁰⁰ - Informacje 10¹⁵ - Rozmowy niedokończone 11²⁵ - Głos Polski 11⁵⁰ - Święty na każdy dzień 11⁵⁵ - Słowo życia 12⁰⁰ - Anioł Pański 12⁰⁵ - Informacje 12⁵⁰ - Święty na każdy dzień 12⁵⁵ - Słowo Życia 15⁴⁵ - Słowo Życia 15⁵⁰ - Pytasz i wiesz 16⁰⁰ - Informacje 16¹⁰ - Porady medyczne Bonifratrów 17⁰⁰ - Jazda próbna 17³⁰

- Reportaż 18⁰⁰ - Anioł Pański 18⁰⁵ - Informacje 18¹⁵ - Warto zauważyć 18⁵⁵ - Przegląd Niedzieli 19⁰⁰ - W Namioocie Słowa 19³⁰ - Program dla dzieci 20⁰⁰ - Informacje 20²⁰ - Modlitwa różańcowa 20⁵⁰ - Felieton 21²⁰ - Informacje 21⁴⁰ - Polski punkt widzenia 22⁰⁵ - Świat w obrazach

SOBOTA 7 GRUDNIA

8⁰⁰ - Informacje 8¹⁵ - Warto zauważyć 8⁵⁵ - Słowo Życia 10⁰⁰ - Informacje 10¹⁵ - Myśląc Ojczyzna 11⁰⁰ - Kropelka radości 12⁰⁰ - Anioł Pański 12²⁰ - W Namioocie Słowa 13¹⁵ - Porady medyczne Bonifratrów 13⁴⁵ - Słowo życia 13⁵⁰ - Święty na każdy dzień 14⁵⁰ - Siódmy Sakrament 15²⁰ - Święty na każdy dzień 15³⁰ - Koncert życzeń 15⁵⁰ - Słowo Życia 16⁰⁰ - Informacje 16¹⁰ - Muzyczne drogowskazy 17⁰⁰ - Sanktuarium Polskie 17²⁵ - Święty na każdy dzień 17³⁰ - Reportaż 18⁰⁰ - Anioł Pański 18⁰⁵ - Informacje 18¹⁵ - Rozmowy niedokończone 19³⁰ - Program dla dzieci 20⁰⁰ - Informacje 20²⁰ - Modlitwa różańcowa 20⁵⁰ - Zacerpnij ze źródła 21²⁰ - Informacje 21⁴⁰ - Polski punkt widzenia 22⁰⁵ - Świat w obrazach 22¹⁰ - Mocni w wierze

NIEDZIELA 8 GRUDNIA

8⁰⁰ - Słowo życia 8⁰⁵ - Polski punkt widzenia 8³⁰ - Z PE 9⁰⁰ - Spotkanie z Madzią Buczek 9⁰⁵ - Zacerpnij ze źródła 9²⁰ - Przegląd Niedzieli 9³⁰ - Msza Święta 11³⁰ - Program dla dzieci 11⁵⁵ - Święty na każdy dzień 12⁰⁰ - Anioł Pański 12²⁰ - Wieś to też Polska 13³⁰ - By odnowić oblicze ziemi 15⁵⁰ - Święty na każdy dzień 15⁵⁵ - Słowo Życia 16⁰⁰ - Informacje 16¹⁰ - Koncert życzeń 17³⁰ - Reportaż 18⁰⁰ - Anioł Pański 18⁰⁵ - Informacje 18¹⁵ - Rozmowy niedokończone 19³⁰ - Program dla dzieci 20⁰⁰ - Informacje 20²⁰ - Modlitwa różańcowa 20⁵⁰ - Zacerpnij ze źródła 21²⁰ - Informacje 21⁴⁰ - Octava Dies 22¹⁰ - Jak My to widzimy. □

TV Trwam: ul. Św. Józefa 23/35; 87-100 Toruń

www.zaginieni.pl, e-mail: itaka@zaginieni.pl
tel. (00 48) 22 654 70 70

POMÓŻ ZAGINIONYM WRÓCIĆ DO DOMU**Tomasz Paweł Tomalak**

1 stycznia 2012 r. w Holandii zaginął Tomasz Paweł Tomalak. Ma 33 lata, 170 cm wzrostu i piwne oczy. Istnieje podejrzenie, że może przebywać na terenie Francji.

Ktokolwiek widział **Tomasza Pawła Tomalaka** lub ma jakiegokolwiek informację o jego losie proszony jest o kontakt z **ITAKĄ - Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych** pod całodobowym numerem: +48 22 654 70 70. Można również napisać w tej sprawie do ITAKI: itaka@zaginieni.pl. Naszym informatorom gwarantujemy dyskrecję. **Zdjęcie Tomasza Pawła Tomalaka** oraz innych zaginionych: www.zaginieni.pl

www.zaginieni.pl, e-mail: itaka@zaginieni.pl
tel. (00 48) 22 654 70 70

POMÓŻ ZAGINIONYM WRÓCIĆ DO DOMU**Eugeniusz Kotwicki**

11 sierpnia 2013 r. w Paryżu (Francja) zaginął Eugeniusz Kotwicki. Ostatni raz był widziany na stacji metra Palais Royal. Zaginiony ma 58 lat, 170 cm wzrostu i brązowe oczy. Ma charakterystyczną budowę nosa.

Ktokolwiek widział **Eugeniusza Kotwickiego** lub ma jakiegokolwiek informację o jego losie proszony jest o kontakt z **ITAKĄ - Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych** pod całodobowym numerem: +48 22 654 70 70. Można również napisać w tej sprawie do ITAKI: itaka@zaginieni.pl. Naszym informatorom gwarantujemy dyskrecję. **Zdjęcie Eugeniusza Kotwickiego** oraz innych zaginionych: www.zaginieni.pl

UBEZPIECZENIA PO POLSKU

Grażyna Lubicz Fernandes

SwissLife

tel. 01 39 64 38 36; 06 73 47 94 20 • fax: 01 34 17 43 51 e-mail: grazyna.fernandes.ag@swisslife.fr

BP 27 - 14, Résidence du Lac – 95880 Enghien Les Bains (północne przedmieście Paryża).

KOMPLETNA OBSŁUGA KLIENTA PO POLSKU

Numer pośrednika ubezpieczeń: 07 007 704, w rejestrze ORIAS – www.orias.fr; Instancja kontroli ACP

TVP
POLONIA

PROGRAM TV

2 – 8 grudnia 2013

PONIEDZIAŁEK

2 GRUDNIA

6¹⁰ Siła wyższa – serial 7⁰⁵ Las bliżej nas – magazyn 7²⁵ Janka – serial 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 10³⁰ Polonia w Komie 10⁴⁵ Tygodnik.pl 11⁴⁰ Galeria – serial 12⁰⁰ Barwy szczęścia – serial 12²⁵ Łamigłówka 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Ranczo – serial 13⁴⁵ Made in Poland – teleturniej 14²⁰ Kulturalni PL 15²⁰ Naszaarmia.pl 15⁵⁰ Złotopolscy – telenowela 16²⁰ Jak to działa – magazyn 16⁵⁵ Galeria – serial 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁴⁵ Łamigłówka 17⁵⁵ Tacy sami 18²⁵ Nie ma jak Polska – magazyn 18⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Cafe Historia 19⁴⁵ Proszę słońca – serial 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁰ Łamigłówka 20⁴⁵ Wiedźmin – serial 21¹⁵ Polonia w Komie 22⁰⁰ Polonia 24 22⁴⁵ Tomasz Lis na żywo 23⁴⁵ Drzewa jak muzyka 0¹⁵ Śladami Podlasian 0⁴⁵ Galeria – serial 1¹⁰ Łamigłówka 1¹⁵ Janka – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

WTOREK

3 GRUDNIA

6⁰⁵ Świat się kręci 6⁵⁵ Słownik polsko@polski 7²⁵ Pierścień i Róża – serial 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 10³⁰ Cafe Historia 10⁴⁵ Polonia w Komie 11⁰⁰ Polonia 24 11⁴⁰ Galeria – serial 12⁰⁰ Barwy szczęścia – serial 12²⁵ Łamigłówka 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Czas honoru – serial 13⁵⁰ Dzika Polska – serial 14²⁰ Kurier Kresowy – magazyn 14⁴⁵ Tomasz Lis na żywo 15⁵⁰ Złotopolscy – telenowela 16²⁰ Śladami Podlasian 16⁵⁵ Galeria – serial 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Łamigłówka 17⁵⁵ Maktowicz w podróży 18²⁵ Szlakiem gwiazd – reportaż 18⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Kurier Kresowy – magazyn 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁰ Łamigłówka 20⁵⁰ Ojciec Mateusz – serial 21¹⁵ Polonia w Komie 22⁰⁰ Polonia 24 22⁴⁵ Po prostu 23²⁵ Hala odlotów 0¹⁰ Nie ma jak Polska – magazyn 0⁴⁵ Galeria – serial 1¹⁰ Łamigłówka 1¹⁵ Pierścień i Róża – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

ŚRODA

4 GRUDNIA

6⁰⁵ Świat się kręci 7⁰⁵ Ex Libris – magazyn 7²⁵ Gruby – serial 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 10³⁰ Flesz historii – reportaż 10⁴⁵ Polonia w Komie 11⁰⁰ Polonia 24 11⁴⁰ Galeria – serial 12⁰⁰ Barwy szczęścia – serial

12²⁵ Łamigłówka 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Wiedźmin – serial 13⁵⁵ Wielki Test o Zdrowiu 15⁴⁰ Złotopolscy – telenowela 16¹⁰ Po prostu 16⁵⁵ Galeria – serial 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Łamigłówka 17⁵⁵ Opole 2013 – Gala Jubileuszowa 18⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Wilnoteka 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁰ Łamigłówka 20⁵⁰ Siła wyższa – serial 21⁴⁵ Polonia w Komie 22⁰⁰ Polonia 24 22⁴⁵ Kabaretowy Klub Dwójki 23⁴⁵ Bierzcie się bracia do broni 0¹⁵ Made in Poland – teleturniej 0⁴⁵ Galeria – serial 1¹⁰ Łamigłówka 1¹⁵ Gruby – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

CZWARTEK

5 GRUDNIA

6⁰⁵ Świat się kręci 7⁰⁰ Tacy sami 7²⁵ Słoneczna włócznia – serial 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 10³⁰ Polska i świat z historią w tle – reportaż 11⁰⁰ Polonia 24 11⁴⁰ Galeria – serial 12⁰⁰ Barwy szczęścia – serial 12²⁵ Łamigłówka 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ M jak miłość – serial 13⁴⁵ Kabaretowy Klub Dwójki 14⁴⁵ Bierzcie się bracia do broni 15¹⁵ Załoga Eko – magazyn 15⁴⁵ Złotopolscy – telenowela 16¹⁰ Kultura głupcze – magazyn 16⁵⁵ Galeria – serial 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁴⁵ Łamigłówka 17⁵⁵ Co nam w duszy gra 18⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Informacje kulturalne 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁰ Łamigłówka 20⁵⁰ Komisarz Alex – serial 21⁴⁵ Polonia w Komie 22⁰⁰ Polonia 24 22⁴⁵ Determinator – serial 23⁴⁰ Świat od świtu do zmierzchu 0⁴⁵ Galeria – serial 1¹⁰ Łamigłówka 1¹⁵ Słoneczna włócznia – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

PIĄTEK

6 GRUDNIA

6¹⁰ Świat się kręci 7⁰⁰ Grajcie Panu – reportaż 7³⁰ Karypel kontra Groszki – serial 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 10³⁰ Wilnoteka 10⁴⁵ Polonia w Komie 11⁰⁰ Polonia 24 11⁴⁰ Galeria – serial 12⁰⁰ Barwy szczęścia – serial 12²⁵ Łamigłówka 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ M jak miłość – serial 13⁵⁰ Komisarz Alex – serial 14³⁵ Zapiski Łążęgi – felieton 14⁵⁰ Mój pierwszy dzień – dokument 15²⁵ Złotopolscy – telenowela 16⁰⁰ Hala odlotów 16⁵⁵ Galeria – serial 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁴⁵ Łamigłówka 17⁵⁵ Koncert z okazji 75 rocznicy urodzin Franciszka Walic-

kiego 18⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Ex Libris – magazyn 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20⁴⁰ Pogoda 20⁴⁵ Łamigłówka 20⁵⁰ Na dobre i na złe – serial 21⁴⁵ Polonia w Komie 22⁰⁰ Polonia 24 22⁴⁵ Łagodna – dramat 0⁴⁵ Galeria – serial 1¹⁰ Łamigłówka 1¹⁵ Karypel kontra Groszki – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

SOBOTA

7 GRUDNIA

6³⁵ Złotopolscy(5) – telenowela 8⁵⁵ Polonia 24 9⁴⁰ Załoga Eko – magazyn 10¹⁰ Świat się kręci 11⁰⁰ Polonia w Komie 11¹⁵ Chtopi – serial 12¹⁰ Łamigłówka 12²⁰ Pamiętaj o mnie 12⁴⁰ Ojciec Mateusz – serial 13³⁰ Maktowicz w podróży – magazyn 14⁰⁰ Na dobre i na złe – serial 15⁰⁰ Świat od świtu do zmierzchu 15⁵⁰ Polonia w Komie 16⁰⁰ Kulturalni PL – magazyn 17⁰⁰ Słownik polsko@polski 17²⁵ Łamigłówka 17³⁰ Program rozrywkowy 17⁵⁵ M jak miłość – serial 18⁵⁰ Piosenki z lat 70-tych 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁵ Czas honoru – serial 21³⁵ Pamiętaj o mnie 22⁰⁰ Polacy tu i tam – magazyn 22⁴⁰ Psy z Ostatnia krew – film sensacyjny 0²⁵ Słownik polsko@polski 0⁵⁰ Łamigłówka 0⁵⁰ M jak miłość – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

NIEDZIELA

8 GRUDNIA

6⁰⁰ Galeria(5) – serial 8²⁰ Polacy tu i tam – magazyn 8⁵⁵ Kaktus i Maty – serial 9⁰⁰ Łamigłówka 9⁰⁵ Trzy Szalone Zera – serial 9⁴⁰ Ziarno 10¹⁰ Czterdziestolatek 20 lat później – serial 11¹⁵ Pamiętaj o mnie 11³⁰ Szlakiem gwiazd – reportaż 11⁵⁵ Między ziemią a niebem 12⁰⁰ Anioł Pański 12¹⁰ Między ziemią a niebem 12⁴⁵ Pod Tatrami – reportaż 13⁰⁰ Msza św. – kościół Przemienienia Pańskiego Warszawa 14²⁰ Co nam w duszy gra 15²⁰ Okrasa tamie przepisy 15⁵⁰ Alchemia zdrowia i urody – magazyn 16⁰⁵ Skarby prowincji – reportaż 16²⁵ Dzika Polska – serial 16⁵⁵ Made in Poland – teleturniej 17²⁵ Łamigłówka 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ M jak miłość – serial 18⁴⁵ Koncert pamięci Bogusława Meca – koncert 19⁴⁰ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁵ Ranczo – serial 21⁴⁰ Pamiętaj o mnie 22⁰⁰ Tygodnik.pl 23⁰⁰ Czterdziestolatek 20 lat później – serial 0¹⁵ Dzika Polska – serial 0⁴⁵ Łamigłówka 0⁵⁰ M jak miłość – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości. □

św. Barbara - patronka
górników, hutników, artylerzystów, flisaków

